

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

εκδδα

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

**ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

**ΚΖ΄ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ
ΤΕΛΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ**

ΤΙΤΛΟΣ

**Προστασία γεωγραφικών ενδείξεων στο πλαίσιο του
διεθνούς εμπορίου: η περίπτωση της Ελλάδας**

ΤΜ. ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Οικονομικών και εμπορικών υποθέσεων

Επιβλέπων:

Δρ. Αναστάσιος Γουργουρίνης

Σπουδάστρια:

Βαρβάρα Κονταξή

ΑΘΗΝΑ - 2022

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Μία γεωγραφική ένδειξη (ΓΕ) δηλώνει ότι ένα προϊόν έχει χαρακτηριστικά ή φήμη που οφείλονται ουσιαστικά στη γεωγραφική του προέλευση. Στην εργασία παρουσιάζεται το διεθνές πλαίσιο προστασίας των ΓΕ όπως έχει διαμορφωθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Διανοητικής Ιδιοκτησίας (WIPO), τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (WTO) και την Ευρωπαϊκή Ένωση, με εστίαση στην Ελλάδα.

Λέξεις-κλειδιά

προστασία γεωγραφικών ενδείξεων, διεθνές εμπόριο, ονομασίες προέλευσης, ελληνικά προϊόντα, ΠΟΠ, ΠΓΕ

ABSTRACT

A geographical indication (GI) specifies a good with a quality, characteristic, or reputation essentially attributed to its geographical origin. In this paper the international framework of GI protection is discussed, as formulated by the World Intellectual Property Organization (WIPO), the World Trade Organization (WTO) and the European Union, with a focus on Greece.

Keywords

protection of geographical indications, international trade, designations of origin, Greek products, PDO, PGI

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	3
ABSTRACT.....	3
ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΩΝ	6
ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ.....	7
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	9
2. ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ	11
2.1 Οικονομική διάσταση	11
2.2 Περιβαλλοντική διάσταση	12
2.3 Κοινωνική διάσταση	13
3. Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ WIPO.....	15
3.1 Το σύστημα του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητική Ιδιοκτησίας (WIPO).....	15
3.2 Η Σύμβαση των Παρισίων για τη βιομηχανική ιδιοκτησία (1883)	15
3.3 Η Συμφωνία της Μαδρίτης για τις ψευδείς ή παραπλανητικές ενδείξεις (1891)	16
3.4 Το Σύστημα της Λισαβόνας για τις ονομασίες προέλευσης (1958)	17
4. Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ WTO.....	21
4.1 Γενικά	21
4.2 Γενικές αρχές και υποχρεώσεις στη Συμφωνία TRIPS.....	21
4.3 Αλληλεπίδραση TRIPS με συμφωνίες Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας.....	23
4.4 Οι γεωγραφικές ενδείξεις στη Συμφωνία TRIPS.....	23
4.5 Διαπραγματεύσεις για τις γεωγραφικές ενδείξεις μετά την TRIPS.....	24
4.6 Εξέλιξη των διαπραγματεύσεων ως σήμερα.....	25
5. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΤΗΣ ΕΕ	28
5.1 Διμερείς Συμφωνίες της ΕΕ.....	28
5.2 Το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο.....	30
5.3 Πρόσφατες προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ενίσχυση των γεωγραφικών ενδείξεων.....	35

5.3.1 Πρόταση για αναθεώρηση του συστήματος προστασίας γεωγραφικών ενδείξεων	35
5.3.2 Πρόταση για εφαρμογή γεωγραφικών ενδείξεων και σε βιοτεχνικά και βιομηχανικά παραδοσιακά προϊόντα.....	37
5.4 Ορισμένα ποσοτικά στοιχεία για προστατευόμενα προϊόντα με γεωγραφικές ενδείξεις (ΕΕ-Ελλάδα)	38
6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	41
ΑΝΑΦΟΡΕΣ.....	43
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ / ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.....	45
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	46
Α. Ελληνικά προϊόντα με γεωγραφική ένδειξη στην ΕΕ	46
Β. Νομοθεσία για προϊόντα ΠΟΠ-ΠΓΕ-ΕΠΙΠ	54

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Πίνακας 1 Χώρες του συστήματος της Λισαβόνας

Πίνακας 2 Διμερείς εμπορικές συμφωνίες ΕΕ και αριθμός προστατευόμενων ΓΕ της ΕΕ

Πίνακας 3 Ελληνικά προϊόντα με προστατευόμενη ΓΕ στη Συμφωνία ΕΕ-Κίνας (2020)

Πίνακας 4 Ελληνικές ΓΕ που θα προστεθούν στη Συμφωνία ΕΕ-Κίνας

Πίνακας 5 Αριθμός GI/TSG ανά κράτος-μέλος και ανά τομέα για το διάστημα 2011-2017

Πίνακας 6 Ορισμένα βασικά μεγέθη για τις ΓΕ της Ελλάδας, διάστημα 2010-2017

Εικόνα 1 Σύστημα γεωγραφικών ενδείξεων της ΕΕ

Εικόνα 2 Διαδικασία καταχώρισης ελληνικού προϊόντος με ΓΕ στην ΕΕ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

DG AGRI	Directorate-General for Agriculture and Rural Development - European Commission
EUIPO	European Union Intellectual Property Office
GATT	General Agreement on Tariffs and Trade
GI	geographical indication
PDO	protected destination of origin
PGI	protected geographical indication
TRIPS	Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights
TSG	traditional speciality guaranteed
WIPO	World Intellectual Property Organization
WTO	World Trade Organization
ΓΕ	γεωγραφικές ενδείξεις
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΠΙΠ	εγγυημένα παραδοσιακά ιδιότυπα προϊόντα
ΟΠ	ονομασία προέλευσης
ΠΓΕ	προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη
ΠΟΠ	προστατευόμενη ονομασία προέλευσης
ΥΠΑΑΤ	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Ε.Σ.Δ.Δ.Α., Βαρβάρα Κονταξή © 2022 – με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος

ΔΗΛΩΣΗ

Δηλώνω ρητά ότι η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας, δεν παραβιάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής.

Αθήνα, 20/05/2022
Βαρβάρα Κονταξή

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι γεωγραφικές ενδείξεις χρησιμοποιούνται για να δηλώσουν την προέλευση ενός προϊόντος από συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή όταν ένα χαρακτηριστικό ή η ποιότητά του οφείλεται ουσιαστικά στη γεωγραφική προέλευσή του. Δεν αποτελούν απλώς την ένδειξη της προέλευσης ή του τόπου κατασκευής του προϊόντος. Πρόκειται για πιο ειδική κατηγορία καθώς εμπεριέχουν τα νομικά μέσα προστασίας τους που αφορούν από μία σαφώς ορισμένη διαδικασία καταχώρισης ως ενδεχόμενες διοικητικές πράξεις και δικαστικές αποφάσεις (Belletti, et al., 2011).

Ποικίλα επιχειρήματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αιτιολόγηση της δημιουργίας των γεωγραφικών ενδείξεων. Από οικονομική σκοπιά αρχικά συντελούν στην άμβλυνση της ασυμμετρίας πληροφόρησης μεταξύ αγοραστών και πωλητών, καθώς οι πρώτοι δεν έχουν τρόπο να γνωρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε προϊόντος και να κρίνουν ποια χρηματική αξία θα απέδιδαν σε αυτά. Από την άλλη πλευρά, μία γεωγραφική ένδειξη χωρίς τη νομική της προστασία θα λειτουργούσε ως δημόσιο αγαθό, καθώς οποιοσδήποτε θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει μία φημισμένη ονομασία προϊόντος χωρίς να σχετίζεται με την περιοχή και το ίδιο το προϊόν (Belletti, et al., 2011). Έτσι, η εισαγωγή των γεωγραφικών ενδείξεων ως μία μορφή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας διορθώνει τη στρέβλωση αυτή.

Οι γεωγραφικές ενδείξεις εξάλλου υποδηλώνουν χαρακτηριστικά ποιότητας και λειτουργούν ως επαλήθευση γνησιότητας και μέτρο πιστοποίησης ενός προϊόντος και δη τροφίμου. Το ζήτημα αυτό, πέρα από τους καταναλωτές, αφορά και ένα πλήθος ομάδων ενδιαφερόμενων όπως παραγωγούς, εισαγωγείς και εξαγωγείς, την επιστημονική κοινότητα, τις τοπικές κοινότητες αλλά και τις αρχές επιβολής του νόμου (Danezis, Tsagkaris, Brusica, & Georgiou, 2016).

Επιπλέον, το ζήτημα είναι πολυδιάστατο και άπτεται διάφορων αντικειμένων όπως του διεθνούς οικονομικού δικαίου και διεθνούς εμπορίου όπου καθίσταται και επίμαχο, των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας καθώς και της ανάπτυξης (Raustiala & Munzer, 2007) (αγροτικής, περιφερειακής, λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών). Από την πλευρά των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας οι γεωγραφικές ενδείξεις λειτουργούν ως ένα βαθμό όπως άλλα αντίστοιχα δικαιώματα, αποκλείοντας την απομίμηση και καταχρηστική χρήση τους αλλά και με ουσιώδεις διαφορές. Για παράδειγμα, σε σχέση με τα εμπορικά σήματα, οι ΓΕ απευθύνονται σε πολλούς παραγωγούς-όσους πληρούν τις προδιαγραφές-και όχι σε μεμονωμένη επιχείρηση. Πρόκειται για ένα ιδιότυπο συλλογικό

δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας, το οποίο αφενός επιτρέπει τη συμμετοχή στο σύστημα και μικρών παραγωγών αντίθετα με τα σήματα που έχουν αυξημένο κόστος (Curzi & Huysmans, 2021) και αφετέρου, ενώ δικαιώματα όπως τα εμπορικά σήματα και οι εφευρέσεις (πατέντες) επιβραβεύουν και κατοχυρώνουν την καινοτομία, οι ΓΕ κεφαλαιοποιούν την παράδοση (Evans & Blakeney, 2006) υπό την έννοια παραδοσιακών προϊόντων αλλά και μεθόδων παραγωγής.

Στην εργασία αυτή θα γίνει προσπάθεια παρουσίασης του υφιστάμενου καθεστώτος της διεθνούς προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων με εστίαση στην Ελλάδα. Η συγγραφή της πραγματοποιήθηκε μέσω επισκόπησης της βιβλιογραφίας.

2. ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ

2.1 Οικονομική διάσταση

Στην αναζήτηση της αιτιολόγησης της αναγκαιότητας ύπαρξης γεωγραφικών ενδείξεων και παροχής προστασίας σε προϊόντα μέσω αυτών, κρίνεται σκόπιμο να σημειωθεί μία αφετηριακή παραδοχή: η αιτιολογική βάση της βρίσκεται θεμελιωμένη στην ανάγκη για διαφοροποίηση. Συγκεκριμένα, το ίδιο το διεθνές εμπόριο συνολικά οικοδομείται στην οικονομική θεωρία επάνω στη διαφοροποίηση. Είναι επωφελές για τα κράτη να συμμετέχουν σε αυτό καθώς διαθέτουν διαφοροποιημένους φυσικούς και άλλους πόρους και συνεπώς ποικιλία παραγωγικών δυνατοτήτων, διαφορές στις προτιμήσεις των καταναλωτών καθώς και διαφορές μεταξύ χωρών στο κόστος παραγωγής (Samuelson & Nordhaus, 2000)

Οι γεωγραφικές ενδείξεις έχουν ως αποτέλεσμα για το παραγόμενο προϊόν να αποκτά διακριτά ακόμη και μοναδικά ποιοτικά χαρακτηριστικά, ευρέως αναγνωρίσιμα και πιστοποιημένα. Προσδίδουν με τον τρόπο αυτό μία υψηλή αντιλαμβανόμενη ποιότητα στο προϊόν και, καθιστώντας το διαφοροποιημένο (Dias & Mendes, 2018) σε σχέση με τα ανταγωνιστικά του, επιτρέπουν να φθάσει στα τμήματα αγοράς στις ανάγκες των οποίων ανταποκρίνεται όπου και αν αυτά βρίσκονται παγκοσμίως. Κατ' επέκταση, λειτουργούν ως μοχλός που παρέχει τη δυνατότητα στα κράτη να αποκτήσουν μερίδιο στο διεθνές εμπόριο και να ανταγωνιστούν επάξια στις διεθνείς αγορές καθώς και να αυξήσουν τις εξαγωγές τους.

Από τη μία πλευρά οι παραγωγοί ωφελούνται στον βαθμό που η διαφοροποίηση ως προς την ποιότητα καθιστά το προϊόν ανταγωνιστικό στις διεθνείς αγορές. Αυτό αφενός τους επιτρέπει να προσεγγίσουν νέα τμήματα αγοράς (niche markets) που αναζητούν τέτοιου είδους προϊόντα και αφετέρου τους παρέχει τη δυνατότητα να αυξήσουν το εισόδημα τους μέσω της αύξησης του περιθωρίου κέρδους που συνεπάγεται η πιο υψηλή τιμή. Ως προς το τελευταίο, έρευνες υπογραμμίζουν ότι η παραγωγή προϊόντων με γεωγραφικές ενδείξεις οδηγεί σε υψηλότερο μεικτό περιθώριο κέρδους¹ σε σύγκριση με απλά προϊόντα. Σύμφωνα με την έρευνα (ΕΥ, 2018) εκτός από το περιθώριο κέρδους, υπάρχει και μία σειρά από επιπλέον πλεονεκτήματα που προσδίδουν προστιθέμενη αξία όπως η προστασία δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας,

¹ Το μεικτό περιθώριο κέρδους ορίζεται ως οι καθαρές πωλήσεις αφού αφαιρεθεί το κόστος πωληθέντων, δηλαδή το κόστος τους που σχετίζεται με την παραγωγική διαδικασία.

δυνατότητες πρόσβασης σε νέες αγορές, μεγαλύτερη αναγνωρισιμότητα του προϊόντος, αυξημένες δυνατότητες πρόσβασης σε χρηματοδότηση αλλά και οφέλη που διαχέονται στην περιοχή που αφορά η γεωγραφική ένδειξη.

Από την πλευρά των καταναλωτών, οι γεωγραφικές ενδείξεις αποτελούν συνώνυμο της ποιότητας. Η ποιότητα και η ασφάλεια των προϊόντων επιδρά με καταλυτικό τρόπο στην απόφαση για αγορά του προϊόντος, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη ότι τα προϊόντα που φέρουν μια τέτοια προστατευόμενη ένδειξη είναι σε μεγάλο ποσοστό βρώσιμα αγροδιατροφικά προϊόντα. Με άλλα λόγια, οι ΓΕ χρησιμεύουν ως μια τακτική επιλογής τροφίμων που μειώνει το σχετικό ρίσκο (Dimara & Skuras, 2003). Στο ίδιο πλαίσιο, σύμφωνα με την μελέτη των (Likoudis, Sdrali, Costarelli, & Apostolopoulos, 2016), η ένδειξη ΠΓΕ/ΠΟΠ στα τρόφιμα εμφανίζεται ως ο τρίτος σημαντικότερος παράγοντας σε όρους εμπιστοσύνης των καταναλωτών προς το προϊόν. Εξάλλου οι (Fotopoulos & Krystallis, 2001) καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι η ένδειξη ΠΟΠ έχει θετική επίδραση στην απόφαση αγοράς και μάλιστα σημαντικότερη από την τιμή ως κριτήριο απόφασης και επιλογής και ισχυρίζονται εξάλλου ότι λειτουργεί με παρόμοιο τρόπο με ένα brand name. Υπάρχει άλλωστε μία τάση αύξησης της ζήτησης για πιστοποιημένα ποιοτικά τρόφιμα μεταξύ των καταναλωτών σε επίπεδο ΕΕ σύμφωνα με τους ίδιους..

Οι γεωγραφικές ενδείξεις, επιπλέον, συντελούν στη μείωση χρόνου απόφασης περί αγοράς του προϊόντος λόγω της αναγνωρισιμότητας, καθώς και στην ορθή πληροφόρηση του καταναλωτή σχετικά με τα χαρακτηριστικά άρα και στην αποφυγή εξαπάτησης και παραπλάνησής του (Dias & Mendes, 2018). Αν και η αντίληψη περί ποιότητας εμπεριέχει σε μεγάλο βαθμό υποκειμενικούς παράγοντες και αντιλήψεις, η γνησιότητα του προϊόντος μέσω των ΓΕ λειτουργεί ως ένα ρυθμιζόμενο εξωγενές χαρακτηριστικό ποιότητας (Dimara & Skuras, 2003). Στο σημείο αυτό είναι απαραίτητο να γίνει η επισήμανση ότι η μη παραπλάνηση των καταναλωτών είναι η λυδία λίθος στην ένδικη προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων μαζί με τις αντιλήψεις των καταναλωτών για το προϊόν.

2.2 Περιβαλλοντική διάσταση

Τα οφέλη από την ύπαρξη ΓΕ εντοπίζονται εξίσου και στην περιβαλλοντική διάσταση. Οι ΓΕ είναι συνυφασμένες με μεθόδους παραγωγής μικρής κλίμακας και χαμηλής έντασης και επιπλέον με μικρότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον όπως επίσης και πιο συχνή χρήση τοπικών ποικιλιών φυτών και άλλων ειδών (Riccheri, Garlash,

Schlegel, & Leipprand, 2007). Έτσι, όπως υπογραμμίζεται και από τους (Belletti, et al., 2011) οι ΓΕ, έστω και δευτερογενώς, μπορούν να διαδραματίσουν θετικό ρόλο στη διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος λειτουργώντας ως ανασχετικός παράγοντας στην αυξανόμενη εντατικοποίηση της γεωργίας αλλά και στη διατήρηση παραδοσιακών τρόπων καλλιέργειας. Επιπρόσθετα, καθώς όπως προαναφέρθηκε παρέχουν κίνητρο για εξακολούθηση της καλλιέργειας τοπικών ποικιλιών φυτών ή εκτροφής τοπικών ειδών ζώων, συντελούν στη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Ακόμη, παρατηρείται μία τάση οι προδιαγραφές των προϊόντων να γίνονται πιο «πράσινες» καθώς πλέον οι καταναλωτές συνεκτιμούν όχι μόνο τα ίδια τα περιγραφικά χαρακτηριστικά του προϊόντος αλλά και τον περιβαλλοντικό τους αντίκτυπο μεταξύ άλλων (Belletti, et al., 2011). Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την υψηλότερη τιμή που είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν οι καταναλωτές για την κατηγορία αυτή των προϊόντων δημιουργεί έναν ενάρετο κύκλο με θετικό αποτέλεσμα για το φυσικό περιβάλλον.

2.3 Κοινωνική διάσταση

Οι γεωγραφικές ενδείξεις αναδεικνύουν ένα προϊόν που παράγεται σε μία συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή και το όνομα του οποίου είναι σε κάθε περίπτωση άρρηκτα συνδεδεμένο με αυτή. Οι ΓΕ αποτελούν ένα ιδιοκτησιακό δικαίωμα συλλογικής φύσης καθώς η ονομασία μπορεί να χρησιμοποιηθεί από όλους τους παραγωγούς της περιοχής υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται για τα χαρακτηριστικά του πιστοποιημένου προϊόντος. Ως τέτοιο είναι δυνατόν να αποτελέσει μοχλό ανάπτυξης για την εν λόγω περιοχή καθώς ενδέχεται να οδηγήσει στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Σημειώνεται ότι οι γεωγραφικές ενδείξεις μπορούν να λειτουργήσουν και ως παράγοντας που ενισχύει την επιχειρηματικότητα (Fotopoulos & Krystallis, 2001). Ακόμη δρουν υποστηρικτικά προς τον πρωτογενή τομέα και το αγροτικό εισόδημα και ενδυναμώνουν την τοπική κοινότητα με έμφαση στις μειονεκτικές περιοχές στις οποίες συνήθως παράγονται.

Επιπρόσθετα, οι ΓΕ αφορούν όχι μόνο μία φυτική ποικιλία ή φυλή ζώου αλλά εξίσου και μεθόδους παραγωγής και επεξεργασίας, ιδίως παραδοσιακές. Με βάση αυτό οι τοπικές κοινότητες και οι διακριτές παραδοσιακές τεχνικές τους προστατεύονται μέσω των ΓΕ από αντιγραφή και απομίμηση. Επιπλέον προστατεύεται κατά κάποιον τρόπο η ίδια η τοπική κληρονομιά. Το γεγονός αυτό μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερης σημασίας

και για την προστασία αυτοχθόνων κοινοτήτων και της παράδοσής τους. Αν και έχει υποστηριχθεί ότι η παραδοσιακή γνώση καθαυτή δεν μπορεί να προφυλαχθεί μέσω των ΓΕ καθώς αφορά την ένδειξη για ένα προϊόν και όχι το ίδιο το προϊόν, ωστόσο μπορούν να χρησιμεύσουν στην προστασία προϊόντων που προέρχονται από τοπικές φυλές (Παπαγεωργίου, 2021).

Καθώς οι ΓΕ έχουν μία πολυδιάστατη συνεισφορά που δεν ενσωματώνει μόνο οικονομικές αλλά και περιβαλλοντικές και κοινωνικές πτυχές, η προστασία τους εμφανίζει μία δυναμική για την επίτευξη στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (Belletti, και συν., 2011)

3. Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ WIPO

3.1 Το σύστημα του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητική Ιδιοκτησίας (WIPO)

Καθώς οι οικονομίες των κρατών καθίστανται ολοένα και περισσότερο ανοιχτές και οι διασυνοριακές εμπορικές ροές αυξάνονται, προκύπτει η ανάγκη ρύθμισης ορισμένων θεμάτων ώστε να υφίστανται δίκαιοι όροι στο διεθνές εμπόριο και πρακτικές που να μη νοθεύουν κατά το μέτρο του δυνατού τον ανταγωνισμό. Στο πλαίσιο αυτό, γίνεται κατανοητό ότι το διεθνές εμπόριο υπαγορεύει την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των προϊόντων περιοχών μίας χώρας και την επέκτασή της και σε κράτη με τα οποία η πρώτη έχει εμπορικές συναλλαγές.

Οι πρώτες αναφορές σε ζητήματα που άπτονται των ΓΕ σε διεθνές επίπεδο γίνονται σε συνθήκες τις οποίες σήμερα διαχειρίζεται ο Παγκόσμιος Οργανισμός Διανοητικής Ιδιοκτησίας (WIPO) ο οποίος ιδρύθηκε με τη Σύμβαση της Στοκχόλμης της 14^{ης} Ιουλίου 1967 και πλέον συνιστά έναν ειδικευμένο οργανισμό του συστήματος Ηνωμένων Εθνών.

3.2 Η Σύμβαση των Παρισίων για τη βιομηχανική ιδιοκτησία (1883)

Απαρχή της διεθνούς προστασίας των ΓΕ αποτελεί η Σύμβαση των Παρισίων για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας του 1883, η οποία αφορά την βιομηχανική ιδιοκτησία με ευρεία έννοια, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων των εφευρέσεων, εμπορικών σημάτων, βιομηχανικών σχεδίων και των γεωγραφικών ενδείξεων με γνώμονα την αποφυγή του αθέμιτου ανταγωνισμού. Η Σύμβαση τυγχάνει εφαρμογής σε μία ευρεία γκάμα προϊόντων και ουσιώδη σχετικά με τις ΓΕ είναι δύο άρθρα. Αφενός, το άρθρο 10 προβλέπει τη λήψη μέτρων από τα κράτη εναντίον άμεσης ή έμμεσης χρήσης ψευδούς ένδειξης σχετικά με την προέλευση των προϊόντων ή με την ταυτότητα του παραγωγού ή εμπόρου. Αφετέρου το άρθρο 10 δις προβλέπει ότι τα κράτη οφείλουν να παρέχουν αποτελεσματική προστασία από τον αθέμιτο ανταγωνισμό. Πέρα από τους κοινούς κανόνες που οφείλουν να υιοθετήσουν τα κράτη, η Σύμβαση εισάγει και την «αρχή της εθνικής μεταχείρισης» καθώς και την κατοχύρωση των σχετικών δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας βάσει χρονικής προτεραιότητας.

Η Σύμβαση έπειτα από αρκετές αναθεωρήσεις τροποποιήθηκε το 1979, απαριθμεί 179 μέλη, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα ενώ είναι ανοιχτή σε όλα τα κράτη. Οι χώρες που έχουν προσχωρήσει σε αυτή αποτελούν μία Ένωση, ενώ δεν προβλέπεται κάποιος διακριτός δικαιοδοτικός οργανισμός. Τις οποιοσδήποτε διαφορές που ενδέχεται να προκύψουν κατά την εφαρμογή της Σύμβασης που δεν επιλύονται με διαπραγματεύσεις, οι ενδιαφερόμενες χώρες μπορούν να τις φέρουν ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης (εφόσον έχουν αποδεχτεί την υποχρεωτική δικαιοδοσία του) εκτός και αν έχει συμφωνηθεί άλλος τρόπος επίλυσης μεταξύ των εμπλεκόμενων (άρθρο 28).

3.3 Η Συμφωνία της Μαδρίτης για τις ψευδείς ή παραπλανητικές ενδείξεις (1891)

Στην προαναφερθείσα Σύμβαση των Παρισίων υπάρχει πρόβλεψη ότι τα κράτη της Ένωσης έχουν τη δυνατότητα να συνάπτουν ειδικές συμφωνίες για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, εφόσον οι τελευταίες δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις της Σύμβασης. Στο πλαίσιο αυτό, είχε συναφθεί η Συμφωνία της Μαδρίτης για την καταστολή ψευδών ή παραπλανητικών ενδείξεων (1891) καθώς και το Πρωτόκολλο σχετικά με τη Συμφωνία της Μαδρίτης που αφορά τη διεθνή καταχώριση σημάτων (1989).

Στη Συμφωνία εισάγεται αναφορά και σε παραπλανητικές ενδείξεις, εκτός από τις ψευδείς. Πιο συγκεκριμένα, όλα τα αγαθά που φέρουν ψευδή ή παραπλανητική ένδειξη και αφορούν μία από τις συμβαλλόμενες χώρες πρέπει να κατάσχονται κατά την εισαγωγή ή, σε περίπτωση που οι νόμοι της χώρας δεν το επιτρέπουν, να απαγορεύεται η εισαγωγή τους ή, αν ούτε αυτό είναι δυνατό, να λαμβάνονται αντίστοιχα μέτρα. Η κατάσχεση πραγματοποιείται από τις τελωνειακές αρχές. Θα πρέπει να υπάρχει άλλωστε ακριβής αναφορά στη χώρα ή τον τόπο κατασκευής ή παραγωγής ή άλλη σχετική ένδειξη που να αποτρέπει τα λάθη σχετικά με την προέλευση. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα εθνικά δικαστήρια κάθε χώρας αποφασίζουν για τις περιπτώσεις που ενδεχομένως εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής επειδή θεωρούνται γενικές έννοιες, με τον όινο πάντως να εξαιρείται από αυτή τη ρύθμιση.

Με το Πρωτόκολλο του 1989 επιχειρείται μεγαλύτερη ευελιξία και συμβατότητα με τη νομοθεσία χωρών και διακυβερνητικών οργανισμών που δεν είχαν προσχωρήσει στη Σύμβαση και ουσιαστικά θεσπίζεται ένα σύστημα διεθνούς καταχώρισης σημάτων. Σύμφωνα με αυτό μία χώρα μπορεί να επιδιώξει προστασία σημάτων σε περισσότερες από μία τρίτες χώρες με μία ενιαία και απλούστερη διαδικασία και με μία χρέωση. Για

τον σκοπό αυτό έχει δημιουργηθεί μία διεθνής βάση για τα εμπορικά σήματα για τα οποία οι χώρες αιτούνται προστασία και η διάρκεια ισχύος είναι δέκα χρόνια με δυνατότητα ανανέωσης. Παρόλο που το σύστημα καταχώρισης που καθιερώνεται με το Πρωτόκολλο αφορά τα εμπορικά σήματα και όχι τις γεωγραφικές ενδείξεις, η σημασία του για τις ΓΕ έγκειται στη δυνατότητα καταχώρισης συλλογικού σήματος. Πρόκειται δηλαδή για δικαίωμα συλλογικών φορέων π.χ. συνεταιρισμών να καταθέτουν σήματα για να διακρίνουν μεταξύ άλλων και την γεωγραφική προέλευση των προϊόντων των μελών τους και την προστασία αυτού σε τρίτες χώρες.

Η Σύμβαση της Μαδρίτης απαριθμεί 36 μέρη με την Ελλάδα να μην συμπεριλαμβάνεται, ενώ είναι ανοιχτή για τα κράτη που έχουν υπογράψει τη Σύμβαση των Παρισίων. Το Πρωτόκολλο έχει υπογραφεί από 112 μέρη μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται και η Ελλάδα αλλά και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

3.4 Το Σύστημα της Λισαβόνας για τις ονομασίες προέλευσης (1958)

Με τη Συμφωνία της Λισαβόνας για την προστασία των ονομασιών προέλευσης και τη διεθνή καταχώρισή τους (1958) εισάγεται ένας ορισμός για τις «ονομασίες προέλευσης»: αφορούν τη γεωγραφική ονομασία μιας χώρας ή μιας περιοχής όπου παράγεται το προϊόν, η ποιότητα ή τα χαρακτηριστικά του οποίου οφείλονται αποκλειστικά ή ουσιαστικά στο γεωγραφικό περιβάλλον, φυσικών και ανθρώπινων παραγόντων συμπεριλαμβανομένων (άρθρο 2, παρ.1). Στη συνέχεια ορίζεται ότι η παρεχόμενη προστασία είναι κατά οποιασδήποτε απομίμησης ή σφετερισμού, ακόμα και αν το όνομα της χώρας προέλευσης αναφέρεται μεταφρασμένο ή αν η ονομασία συνοδεύεται από λέξεις «τύπου», «σαν», «στυλ» κ.τ.λ. (άρ.3).

Η Συμφωνία θεσπίζει ένα νομικό πλαίσιο για τη διευκόλυνση της προστασίας των ονομασιών προέλευσης σε 38 χώρες (πίνακας 1) καθώς επίσης και το μοναδικό σχετικό διεθνές μητρώο ΓΕ νομικά δεσμευτικό. Προκειμένου να καταχωριστεί ΓΕ σε αυτό υπάρχει μία προϋπόθεση: να είναι ήδη προστατευόμενη στην έννομη τάξη της χώρας προέλευσης. Το χρονικό διάστημα διεθνούς προστασίας είναι πρακτικά απεριόριστο εφόσον εξακολουθεί να ισχύει η εν λόγω προϋπόθεση.

Σε συνέχεια της Συμφωνίας υιοθετήθηκε το 2015 η Πράξη της Γενεύης σχετικά με τη Συμφωνία της Λισαβόνας που εκσυγχρονίζει, ενισχύει και καθιστά πιο συμπεριληπτική την προστασία. Συγκεκριμένα, η προστασία των ονομασιών προέλευσης επεκτείνεται και στις γεωγραφικές ενδείξεις ώστε να λαμβάνει υπόψιν τις διαφορετικές

κατηγορίες ονομασιών που υπάρχουν στα επιμέρους εθνικά συστήματα. Μετά την καταχώριση ΓΕ ή ΟΠ, αυτή δεν μπορεί πλέον να καταστεί γενική έννοια².

Επιπλέον με την Πράξη της Γενεύης δίνεται η δυνατότητα σε ορισμένους διεθνείς οργανισμούς να συμμετάσχουν και πράγματι, η ΕΕ έγινε μέλος της Πράξης της Γενεύης τον Νοέμβριο 2019 και τρεις μήνες αργότερα, στις 26 Φεβρουαρίου 2020, η συμφωνία τέθηκε σε ισχύ. Η ΕΕ έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα των θεμάτων που καλύπτονται από την Πράξη της Γενεύης και μέσω της συμμετοχής της σε αυτή ασκεί την αρμοδιότητά της. Σύμφωνα με την Απόφαση (ΕΕ) 2019/1754 «οι χώρες της ΕΕ που ήταν ήδη συμβαλλόμενα μέρη της Συμφωνίας της Λισαβόνας, πριν την προσχώρηση της ΕΕ στην Πράξη της Γενεύης, μπορούν να παραμείνουν συμβαλλόμενα μέρη» ενώ «οι χώρες της ΕΕ που το επιθυμούν μπορούν επίσης να προσχωρήσουν στην Πράξη της Γενεύης, μαζί με την ΕΕ, προς το συμφέρον της ΕΕ και με πλήρη σεβασμό της αποκλειστικής της αρμοδιότητας» (Προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων — Πράξη της Γενεύης της Συμφωνίας της Λισαβόνας, χ.χ.). Η χώρα μας μέχρι στιγμής συμμετέχει μόνο μέσω της ΕΕ και όχι ως διακριτό μέρος. Ένα δείγμα πρόσφατης καταχώρισης ελληνικών ΠΟΠ/ΠΓΕ προϊόντων αποτελούν τέσσερα διεθνώς διακινούμενα ελαιόλαδα, ΠΟΠ Καλαμάτα, ΠΟΠ Σητεία Λασιθίου Κρήτης, ΠΟΠ Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης και ΠΓΕ Λακωνία (Υraithros, 2022). Επιπλέον εγκρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς καταχώριση στο διεθνές μητρώο της Πράξης της Γενεύης WIPO οι ΓΕ για το «Ούζο» και το «Τσίπουρο/Τσικουδιά» (ΣΕΑΟΠ, 2021).

Κατά την εκκίνηση της διαδικασίας καταχώρισης ΓΕ ή ΟΠ, ο ενδιαφερόμενος οφείλει να απευθυνθεί στην αρμόδια αρχή της χώρας του ώστε να διαπιστωθεί μέσω ενός προκαταρκτικού ελέγχου ότι όντως υφίστανται οι προϋποθέσεις για καταχώριση στο σύστημα της Λισαβόνας. Η αρμόδια εθνική αρχή υποβάλλει την αίτηση εκ μέρους του στον WIPO, αν και με την Πράξη της Γενεύης δόθηκε η εναλλακτική δυνατότητα για απευθείας αίτηση του ενδιαφερόμενου στον WIPO μέσω μιας επίσημης φόρμας. Σε κάθε περίπτωση ο WIPO καταχωρίζει τη ΓΕ ή ΟΠ και ενημερώνει τα υπόλοιπα συμβαλλόμενα μέρη της Συμφωνίας της Λισαβόνας και της Πράξης της Γενεύης. Τα μέρη της Συμφωνίας δύνανται να αρνηθούν την προστασία μέσα σε έναν χρόνο από την ειδοποίηση για την καταχώριση ένδειξης, με αιτιολόγηση και μόνο για ουσιώδη λόγο. Η άρνηση μπορεί να είναι ολική ή μερική και μπορεί επίσης να ανακληθεί.

² Σύμφωνα με τον WIPO, στο πλαίσιο των γεωγραφικών ενδείξεων γενικές έννοιες είναι ονομασίες οι οποίες, παρόλο που δηλώνουν την περιοχή προέλευσης του προϊόντος, έχουν γίνει συνηθισμένες ονομασίες που προσδιορίζουν το προϊόν εν γένει

Συνοψίζοντας, με το σύστημα της Λισαβόνας καθιερώνεται μία μορφή διεθνούς συνεργασίας για την προστασία των ΓΕ καθώς αυτές θεωρούνται ότι αφορούν έναν υπολογίσιμο όγκο εξαγωγών αλλά και εισοδήματος. Καθώς δεν υπάρχει τρόπος οι ΓΕ να προστατευτούν αυτόματα σε παγκόσμιο επίπεδο μια και αφορούν δικαιώματα γεωγραφικά προσδιορισμένα, οι επιλογές που υπάρχουν για την προστασίας τους στο εξωτερικό είναι απευθείας στην κάθε χώρα που ξεχωριστά, με διμερείς συνθήκες ή μέσω του συστήματος της Λισαβόνας (WIPO, n.d.).

	State/IGO	Party to the Geneva Act
1	Albania	✓
2	Algeria	
3	Bosnia and Herzegovina	
4	Bulgaria	
5	Burkina Faso	
6	Cabo Verde	✓
7	Cambodia	✓
8	Congo	
9	Costa Rica	
10	Côte d'Ivoire	Not yet into force
11	Cuba	
12	Czech Republic	
13	Democratic People's Republic of Korea	✓
14	Dominican Republic	
15	European Union	✓
16	France	✓
17	Gabon	
18	Georgia	
19	Ghana	✓
20	Haiti	
21	Hungary	✓
22	Iran (Islamic Republic of)	
23	Israel	
24	Italy	
25	Lao People's Democratic Republic	✓
26	Mexico	
27	Montenegro	
28	Nicaragua	
29	North Macedonia	
30	Oman	✓
31	Peru	
32	Portugal	
33	Republic of Moldova	
34	Samoa	✓
35	Serbia	
36	Slovakia	
37	Switzerland	✓
38	Togo	
39	Tunisia	

Πίνακας 1 - Χώρες του συστήματος της Λισαβόνας, Πηγή: στοιχεία από [Lisbon Agreement \(wipo.int\)](#) (Μάιος 2022)

4. Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ WTO

4.1 Γενικά

Τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγματεύσεων και στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (WTO). Με τον Οργανισμό να απαριθμεί σήμερα 164 κράτη-μέλη, η οποιαδήποτε συνθήκη που αφορά τα εν λόγω ζητήματα, εν προκειμένω η TRIPS, είναι εξ' ορισμού βαρύνουσα σημασίας καθώς αφορά έναν πολύ μεγάλο αριθμό συμμετεχόντων. Ο WTO, θεσμική μετεξέλιξη της GATT, ως γνωστό, επιβλέπει το πολυμερές εμπορικό σύστημα και αποτελεί ένα επίσημο forum όπου, μέσω διαπραγματεύσεων, σταδιακά τίθενται οι παγκόσμιοι κανόνες εμπορίου. Βασική μέριμνά του είναι η εξάλειψη των εμποδίων δηλαδή των εμπορικών φραγμών που προκαλούν στρεβλώσεις στο διεθνές εμπόριο.

Στο πλαίσιο των εμπορικών διαπραγματεύσεων της τότε GATT είχε ολοκληρωθεί το 1994, μετά από περισσότερο από επτά έτη, ο «Γύρος της Ουρουγουάης». Πρόκειται για τη μεγαλύτερη διαπραγμάτευση για το διεθνές εμπόριο που έλαβε χώρα και κάλυπτε σχεδόν όλους τους τομείς του. Στο πλαίσιο αυτό υιοθετήθηκε η Συμφωνία TRIPS, διεθνής συμφωνία σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου. Έκτοτε η TRIPS αποτελεί το Μέρος 1C της Συμφωνίας του Μαρρακές (1994) δυνάμει της οποίας ιδρύθηκε ο WTO. Τροποποιήθηκε εξάλλου με το Πρωτόκολλο του 2005 (σε ισχύ από το 2017). Η TRIPS εισήγαγε για πρώτη φορά την προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας σε κάθε τους μορφή όπως διπλώματα ευρεσιτεχνίας, γεωγραφικές ονομασίες προέλευσης, βιομηχανικά σχέδια, εμπορικά σήματα, γεωγραφικές ενδείξεις κ.ά.. Ο στόχος είναι η επίτευξη ενός ελάχιστου επιπέδου προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας με την οποία πρέπει να εναρμονίζεται κάθε μέλος αναγνωρίζοντας την ανάλογη προστασία στους πολίτες και φορείς που προέρχονται από τα υπόλοιπα μέλη του WTO.

4.2 Γενικές αρχές και υποχρεώσεις στη Συμφωνία TRIPS

Καταρχήν είναι αναγκαίο να υπογραμμιστεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1 TRIPS, τα μέλη οφείλουν να υλοποιήσουν το περιεχόμενο των διατάξεων της Συμφωνίας και δύνανται - χωρίς ωστόσο να υποχρεούνται - να εφαρμόζουν πιο εκτεταμένη προστασία από ό,τι προβλέπεται στη Συμφωνία εφόσον δεν αντίκειται στην τελευταία. Τα μέλη είναι εκείνα που καθορίζουν ελεύθερα τον τρόπο εφαρμογής της Συμφωνίας στο δικό τους

νομικό σύστημα και πρακτική. Η Συμφωνία επομένως παρέχει μία κοινή βάση ως ελάχιστο απαιτούμενο για την προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας. Η υλοποίηση επαφίεται στα κράτη εφόσον δεν παραβαίνουν τις διατάξεις της.

Επιπλέον, οι διαπραγματεύσεις και οι συμφωνίες στο πλαίσιο του WTO διατρέχονται οριζόντια από δύο βασικές αρχές οι οποίες έχουν ενσωματωθεί και στην TRIPS. Πρόκειται για την αρχή της «εθνικής μεταχείρισης» και την αρχή του «μάλλον ευνοούμενου κράτους».

Συγκεκριμένα, στο άρθρο 3 TRIPS, γίνεται αναφορά στην εθνική μεταχείριση. Σύμφωνα με αυτό (άρ.3, παρ.1), κάθε μέλος οφείλει να παραχωρεί στα άλλα μέλη μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από αυτή που παραχωρεί στους εγχώριους φορείς σε ό,τι αφορά την προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας. Η πρόβλεψη υπόκειται στις εξαιρέσεις που υπάρχουν στις Συμβάσεις των Παρισίων (1967), της Βέρνης (1971) και της Ρώμης, συμβάσεις που αφορούν επιμέρους εκφάνσεις πνευματικής ιδιοκτησίας, στο πλαίσιο του WIPO. Στη συνέχεια (άρ.3, παρ.2) επισημαίνεται ότι οι σχετικές εξαιρέσεις είναι επιτρεπτές στο βαθμό που είναι αναγκαίες για τη συμμόρφωση με νόμους και κανόνες που δεν είναι ασύμβατοι με τις προβλέψεις της παρούσας συμφωνίας και δεν εφαρμόζονται με τρόπο που να αποτελεί ουσιαστικά συγκεκριμένο περιορισμό στο εμπόριο.

Στο επόμενο άρθρο TRIPS (άρ.4) εξειδικεύεται η αρχή της μεταχείρισης του μάλλον ευνοούμενου κράτους. Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά την προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας, οποιοδήποτε πλεονέκτημα, εύνοια, προνόμιο ή ασυλία που παραχωρείται από ένα μέλος στους πολίτες οποιασδήποτε άλλης χώρας πρέπει να παραχωρείται αμέσως και άνευ όρων στους πολίτες όλων των υπόλοιπων μελών. Και εδώ υπάρχουν εξαιρέσεις οι οποίες σχετίζονται μεταξύ άλλων: με προνόμια που πηγάζουν από διεθνείς συνθήκες που δεν σχετίζονται ειδικά με την προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας και από διεθνείς συνθήκες που σχετίζονται με το εν λόγω αντικείμενο οι οποίες έχουν τεθεί σε ισχύ πριν την θέση σε ισχύ της Συμφωνίας για τον WTO υπό την αίρεση ότι έχουν κοινοποιηθεί στο Συμβούλιο TRIPS και δεν συνιστούν αυθαίρετες και αδικαιολόγητες διακρίσεις εναντίον των φυσικών και νομικών προσώπων άλλων κρατών-μελών της συμφωνίας.

4.3 Αλληλεπίδραση TRIPS με συμφωνίες Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας

Δεδομένου ότι οι προηγηθείσες συμφωνίες του WIPO έχουν αντίστοιχο αντικείμενο, υπάρχει αλληλοεπικάλυψη με τη Συμφωνία TRIPS. Έτσι, η τελευταία περιλαμβάνει σαφείς αναφορές στις διατάξεις της Σύμβασης των Παρισίων και σε άλλες του WIPO. Ειδικότερα, για το υπό εξέταση ζήτημα ενδιαφέρον παρουσιάζει η αναφορά στη Σύμβαση των Παρισίων σε δύο σημεία. Αφενός ορίζεται ότι οι οντότητες των άλλων μελών της TRIPS αφορούν τα φυσικά και νομικά πρόσωπα όπως περιγράφονται στη Σύμβαση των Παρισίων (άρ.1, παρ.3). Αφετέρου σε ό,τι αφορά και το μέρος της TRIPS για τις γεωγραφικές ενδείξεις, τα κράτη-μέλη πρέπει να συμμορφώνονται και με τα άρθρα 1-12 και 19 της Σύμβασης των Παρισίων. Με τον τρόπο αυτό τα μέλη της TRIPS ακόμα και αν δεν ήταν συμβαλλόμενα κράτη στη Σύμβαση των Παρισίων ουσιαστικά αφομοιώνουν ένα σημαντικό μέρος των διατάξεών της.

Σε θεσμικό επίπεδο, υπάρχει ήδη εκπεφρασμένη στο τέλος του προοιμίου της TRIPS η πρόθεση για αμοιβαία υποστήριξη των δύο διεθνών οργανισμών. Άλλωστε έχει υπογραφεί από το 1995 και σχετική Συμφωνία Συνεργασίας μεταξύ WTO και WIPO η οποία ενισχύει τη συνεργασία σε διάφορα επίπεδα (WTO, 1995).

4.4 Οι γεωγραφικές ενδείξεις στη Συμφωνία TRIPS

Στη Συμφωνία TRIPS η προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων καθορίζεται στα άρθρα 22 και 23, ενώ το άρθρο 24 εισάγει τις εξαιρέσεις.

Στο άρθρο 22 οι ΓΕ ορίζονται ως οι ενδείξεις που ταυτοποιούν ένα προϊόν ως προερχόμενο από ένα κράτος ή περιοχή κράτους και του οποίου η ποιότητα, η φήμη ή άλλα χαρακτηριστικά αποδίδονται ουσιαστικά στη γεωγραφική του προέλευση. Τα κράτη οφείλουν να παρέχουν τα νομικά μέσα στα ενδιαφερόμενα μέρη για να προστατεύουν τις ΓΕ ώστε να αποτρέπεται αφενός η παραπλάνηση του κοινού και αφετέρου ο αθέμιτος ανταγωνισμός (όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 10δς της Σύμβασης των Παρισίων). Το άρθρο ορίζει ένα γενικό επίπεδο προστασίας το οποίο τυγχάνει εφαρμογής σε όλα τα αγαθά.

Στη συνέχεια, στο άρθρο 23, παρέχεται ένα υψηλότερο ή πιο ενισχυμένο επίπεδο προστασίας για ΓΕ σε οίνους και οινοπνευματώδη ποτά. Με ορισμένες εξαιρέσεις, στην περίπτωση αυτή οι ΓΕ πρέπει να προστατεύονται ακόμα και αν η καταχρηστική ή λανθασμένη χρήση τους δεν είχε ως αποτέλεσμα την παραπλάνηση του κοινού.

Ειδικότερα, δεν επιτρέπεται η χρήση ΓΕ για οίνους ή οινοπνευματώδη που δεν προέρχονται από την περιοχή που περιλαμβάνεται στη ΓΕ ακόμα και όταν η πραγματική προέλευση αναγράφεται ή όταν είναι μεταφρασμένη ή όταν συνοδεύεται από τις λέξεις «είδους», «τύπου», «στυλ», «απομίμηση» και τα συναφή. Άλλωστε πρέπει να μην γίνεται δεκτή ή να ακυρώνεται η καταχώριση εμπορικού σήματος που αφορά οίνους ή οινοπνευματώδη το οποίο περιέχει ΓΕ που δεν ανταποκρίνεται στην προέλευσή τους. Καίριας σημασίας είναι η παράγραφος 4 του ίδιου άρθρου στην οποία υπάρχει η πρόβλεψη ότι το Συμβούλιο TRIPS πρέπει να αναλάβει διαπραγματεύσεις που θα αφορούν τη θέσπιση ενός πολυμερούς συστήματος ειδοποίησης και καταχώρισης ΓΕ για τους οίνους των μελών που θα συμμετέχουν στο σύστημα.

Υπάρχουν ωστόσο ορισμένες περιπτώσεις στις οποίες η προστασία των ΓΕ δεν εφαρμόζεται ή είναι περιορισμένη. Στο άρθρο 24 οι εξαιρέσεις που επιτρέπονται είναι αφενός όταν ένα όνομα έχει καταστεί κοινή ή γενική έννοια (και σε ό,τι αφορά τους οίνους, ΓΕ που είναι πανομοιότυπη με το όνομα της ποικιλίας αμπέλου) και αφετέρου όταν ένα όνομα έχει ήδη καταχωριστεί ως εμπορικό σήμα.

4.5 Διαπραγματεύσεις για τις γεωγραφικές ενδείξεις μετά την TRIPS

Οι ΓΕ είναι ουσιαστικά το μόνο από τα θέματα διανοητικής ιδιοκτησίας που γίνεται αντικείμενο διαπραγμάτευσης στον γύρο της Ντόχα, τον πιο πρόσφατο γύρο εμπορικών διαπραγματεύσεων μεταξύ των μελών του WTO. Σε αυτές συμπεριλαμβάνονται είκοσι θέματα με γνώμονα την μείωση των εμπορικών φραγμών και την αναθεώρηση κανόνων διεθνούς εμπορίου.

Σε σχέση με το υπό εξέταση ζήτημα των ΓΕ, οι διαπραγματεύσεις βασίζονται σε δύο θεματικές. Η πρώτη συνίσταται στη δημιουργία ενός πολυμερούς συστήματος καταχώρισης για οίνους και οινοπνευματώδη σύμφωνα με το άρθρο 23. Στο ίδιο πνεύμα, η δεύτερη σχετίζεται με την επέκταση της πιο ενισχυμένης προστασίας που καθιερώνεται για οίνους και οινοπνευματώδη και στα υπόλοιπα προϊόντα. Τα δύο θέματα συζητούνται ξεχωριστά, ωστόσο ορισμένες χώρες θεωρούν ότι συσχετίζονται. Τα μέλη του WTO εμφανίζονται διχασμένα ως προς την αντιμετώπιση των ζητημάτων αυτών.

Ως προς την υλοποίηση του μητρώου καταχώρισης ΓΕ του άρθρου 23, έχουν κατατεθεί ορισμένες προτάσεις τα προηγούμενα χρόνια που αναδεικνύουν τη διαφορετική αντιμετώπιση. Η ΕΕ έχει υποβάλει σχέδιο όπου προτείνεται η τροποποίηση της Συμφωνίας TRIPS (TN/IP/W/11, 2005) με παράρτημα όπου υπάρχουν λεπτομερείς προβλέψεις για τον τρόπο καταχώρισης ΓΕ. Με το σχέδιο προτείνεται για μία ΓΕ να

προστατεύεται σε όλα τα μέλη με την καταχώρισή της εκτός και αν μία χώρα έχει εκφράσει επιφύλαξη για ορισμένο χρονικό διάστημα και μόνο με αποδεκτή αιτιολόγηση. Η τελευταία σχετίζεται είτε με ονομασία που είναι γενική είτε με περίπτωση που δεν συνάδει με τον ορισμό ΓΕ. Αν δεν εκφράσει κάποια επιφύλαξη η χώρα δεν θα είναι σε θέση να αρνηθεί για τους λόγους αυτούς την προστασία μετά την καταχώριση.

Στον αντίποδα, οι ΗΠΑ μαζί με μία σειρά από άλλες χώρες³ έχουν υποβάλει μία κοινή πρόταση (TN/IP/W/10/Rev.4, 2011) όπου προτείνουν να ληφθεί απόφαση από το Συμβούλιο TRIPS για τη δημιουργία ενός συστήματος καταχώρισης των ΓΕ σε εθελοντική όμως βάση. Ειδικότερα, οι χώρες που θα συμμετέχουν οφείλουν να λαμβάνουν υπόψιν τη βάση δεδομένων με τις ΓΕ για την προστασία τους εντός τη εκάστοτε χώρας. Οι χώρες-μέλη που επιλέξουν να μην συμμετάσχουν θα ενθαρρύνονται αλλά δε θα υποχρεώνονται να συμβουλευονται τη βάση δεδομένων με τις καταχωρίσεις ΓΕ. Η ομάδα αυτή δεν επιθυμεί εξάλλου την τροποποίηση της Συμφωνίας TRIPS. Το Χονγκ Κονγκ, Κίνα έχει επίσης προτείνει ένα πιο συμβιβαστικό σύστημα (TN/IP/W/8, 2003) όπου μία καταχωρισμένη ΓΕ θα απολαμβάνει μεν προστασία μόνο όμως στις χώρες που έχουν επιλέξει να συμμετάσχουν στην πρωτοβουλία.

Σχετικά με το δεύτερο επίμαχο ζήτημα της επέκτασης της ενισχυμένης προστασίας των οίνων σε όλα τα προϊόντα, τα κράτη-μέλη του WTO εμφανίζονται επίσης βαθιά διχασμένα. Και στο θέμα αυτό η ΕΕ με διάφορες χώρες⁴ αποδίδουν υψηλή σπουδαιότητα στη διαφύλαξη των προϊόντων τους με ΓΕ και σε όλα τα πλεονεκτήματα που αυτές συνεπάγονται όπως αναλύθηκαν στο κεφάλαιο 1. Οι ΗΠΑ με μία σειρά από άλλα κράτη⁵ έχουν υιοθετήσει την ακριβώς αντίθετη προσέγγιση, θεωρώντας επαρκή την ήδη ισχύουσα μέσω του άρθρου 22 απλή προστασία των ΓΕ και μη επιθυμητή ως έχουσα αρνητικές συνέπειες στις ήδη καθιερωμένες στα εδάφη τους εμπορικές πρακτικές.

4.6 Εξέλιξη των διαπραγματεύσεων ως σήμερα

Το εκκρεμές ζήτημα της υλοποίησης ενός πολυμερούς συστήματος ειδοποίησης και καταχώρισης για ΓΕ που αφορούν οίνους και αλκοολούχα ποτά τυγχάνει

³ Argentina, Australia, Canada, Chile, Costa Rica, Dominican Republic, Ecuador, El Salvador, Guatemala, Honduras, Israel, Japan, Republic of Korea, Mexico, New Zealand, Nicaragua, Paraguay, Chinese Taipei, South Africa, the US.

⁴ Guinea, India, Jamaica, Kenya, Madagascar, Mauritius, Morocco, Pakistan, Sri Lanka, Switzerland, Thailand, Tunisia and Turkey

⁵ Argentina, Australia, Canada, Chile, Colombia, the Dominican Republic, Ecuador, El Salvador, Guatemala, Honduras, New Zealand, Panama, Paraguay, the Philippines, Chinese Taipei and the United States

διαπραγμάτευσης σε «ειδικές συνόδους» του Συμβουλίου TRIPS, στις οποίες συμμετέχουν όλα τα μέλη του WTO. Οι εν λόγω διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο αυτό φαίνεται ότι έφτασαν σε αδιέξοδο. Σε αναφορά από μία ανεπίσημη συνάντηση τον Απρίλιο του 2014 επισημαίνεται η εντύπωση που δίνεται ότι τα μέλη εκείνη τη στιγμή δεν ήταν μάλλον σε θέση να προχωρήσουν εποικοδομητικά στις διαπραγματεύσεις για το μητρώο των οίνων. Τα μέλη διαφοροποιούνται μεταξύ άλλων και στο αν τα ανοιχτά ζητήματα TRIPS που προαναφέρθηκαν είναι αλληλένδετα και πρέπει να συζητούνται μαζί ή όχι. Η εξεύρεση λύσης σε αυτό όπως και στην ουσιαστική διαφοροποίηση επί της ουσίας των θεμάτων κρίνεται απαραίτητη προκειμένου να συνεχιστούν οι διαπραγματεύσεις (WTO, 2014). Δύο χρόνια νωρίτερα, είχε επίσης υπογραμμιστεί η αδυναμία αυτή λόγω της διάστασης απόψεων των μελών (WTO, 2012). Στα πρακτικά των ειδικών συνόδων στην ιστοσελίδα του WTO που σταματούν στα τέλη του 2017 (E-TRIPS, 2017) επαναλαμβάνονται ρητώς οι αντιτιθέμενες επιδιώξεις των μελών.

Γίνεται φανερό ότι υφίσταται μία σαφής διαφοροποίηση αντιμετώπισης του ζητήματος της δεσμευτικότητας όσο και επέκτασης της προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων στο πλαίσιο της Συμφωνία TRIPS στην πορεία προς την υλοποίηση της παρ.4 άρ. 23. Από τη μία πλευρά βρίσκεται η ΕΕ (με χώρες όπως Ινδία και ορισμένες από τις λιγότερο ανεπτυγμένες τουλάχιστον σε ό,τι αφορά το ένα ζήτημα) η οποία έχει έναν μεγάλο αριθμό ΓΕ που ήδη προστατεύονται εντός των κρατών-μελών της και επιδιώκει να επεκτείνει αυτή την προστασία και στο πλαίσιο του WTO. Από την άλλη πλευρά βρίσκονται οι ΗΠΑ και αρκετά άλλα κράτη που δεν επιθυμούν μία τέτοια εξέλιξη αλλά επιζητούν την προστασία των ονομασιών προϊόντων κυρίως μέσω της προστασίας εμπορικών σημάτων.

Παρατηρούμε στο σημείο αυτό ότι ο διαχωρισμός δεν αφορά τη συνήθη αντίθεση Βορρά-Νότου αλλά των χωρών του «νέου κόσμου» έναντι του παλαιού (Babcock & Clemens, 2004). Η διάσταση αυτή εξηγείται καθώς οι ευρωπαϊκές χώρες αποσκοπούν να κατοχυρώσουν νομικά τις γεωγραφικές ενδείξεις των προϊόντων τους, πολλά από τα οποία έχουν πολύ ισχυρή αναγνωρισιμότητα και φήμη. Ωστόσο, οι χώρες του νέου κόσμου όπου σταδιακά εγκαταστάθηκαν μετανάστες φέρνοντας μαζί τους παράλληλα και γνώσεις, τεχνικές, παραδοσιακές μεθόδους παραγωγής από τα μέρη από τα οποία προέρχονταν αντιτίθενται σε αυτή την οπτική, καθώς χάνουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν τις ονομασίες προϊόντων που και εγχώριες επιχειρήσεις παράγουν και δεν αποδέχονται ότι σφετερίζονται τις ονομασίες αυτές.

Άλλωστε οι ΓΕ ουσιαστικά προστατεύονται με διάφορα νομικά μέσα στις χώρες ανά τον κόσμο, δηλαδή μεταξύ άλλων μέσω της νομοθεσίας που αφορά τα εμπορικά σήματα, την αποτροπή του αθέμιτου ανταγωνισμού, την προστασία των καταναλωτών ή ακόμα *sui generis* συστήματα όπως αυτό της ΕΕ για το οποίο θα γίνει λόγος παρακάτω. Επομένως ένα σύστημα που θα θεσπίζει ένα ομοιογενές επίπεδο προστασίας νομικά δεσμευτικό καθίσταται εξ' ορισμού δυσχερές εγχείρημα στον βαθμό που επιδιώκει τον συγκερασμό πολλών διαφορετικών συστημάτων νομικής προστασίας αλλά και αντιλήψεων.

Αξίζει τέλος να σημειωθεί ότι ο WTO έχει θεσπίσει δικαιοδοτικό μηχανισμό ο οποίος λειτουργεί πολύ επιτυχημένα. Όταν μία κυβέρνηση ενός κράτους-μέλους θεωρεί ότι άλλο μέλος παραβιάζει διάταξη συνθήκης μπορεί αρχικά να καταφύγει σε διαβουλεύσεις με αυτό και, αν δεν υπάρξει λύση, να ζητήσει την επίλυση της διαφοράς με τη συγκρότηση ειδικής ομάδας εμπειρογνομόνων (“panel”) και στη συνέχεια στο δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο (“appellate body”). Υπήρξε ήδη μία προσφυγή σχετικά με το θέμα των ΓΕ που αφορά την ΕΕ: «Ευρωπαϊκή Κοινότητα — Προστασία εμπορικών σημάτων και γεωγραφικών ενδείξεων για αγροτικά προϊόντα και τρόφιμα» (DS290). Η Αυστραλία και οι ΗΠΑ θεωρούσαν ότι το ισχύον νομικό καθεστώς στην ΕΕ σχετικά με την προστασία ΓΕ τρίτων χωρών παραβίαζε την αρχή της εθνικής μεταχείρισης καθώς παρείχε λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση σε τρίτα κράτη για την προστασία των ΓΕ τους εντός της ΕΕ σε σύγκριση με τα κράτη-μέλη της ΕΕ (WTO, 2006). Όντως το “panel” έκρινε ότι αυτό συνέβαινε και η ΕΕ υιοθέτησε το πόρισμα αυτό δρώντας διορθωτικά με νέο κανονισμό της.

5. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΤΗΣ ΕΕ

5.1 Διμερείς Συμφωνίες της ΕΕ

Με δεδομένη την στασιμότητα των διαπραγματεύσεων μεταξύ των μελών του WTO και με την προστασία των ΓΕ να αποτελεί στρατηγική ευρωπαϊκή προτεραιότητα, η ΕΕ έχει στραφεί στην διαπραγμάτευση και σύναψη διεθνών εμπορικών συμφωνιών σε διμερές επίπεδο με σκοπό την σταδιακή προώθηση της προστασία τους διεθνώς.

Order	Counterparty	Type	Negotiated	Signed	Provisional	GIs
1	South Korea	FTA	2009	2010	2011	60
2	Andean	FTA	2010	2012	2013	34
3	Central America	AA	2010	2012	2013	88
4	Ukraine	DCFTA	2012	2014	2016	811
5	Georgia	DCFTA	2013	2014	2014	805
6	Moldova	DCFTA	2013	2014	2014	852
7	South Africa	EPA	2014	2016	2016	110
8	Canada	CETA	2014	2016	2017	143
9	Singapore	FTA	2014	2018	2019	83
10	Vietnam	FTA	2015	2019	2020	59
11	Japan	EPA	2017	2018	2019	78

Πίνακας 2 - Διμερείς εμπορικές συμφωνίες⁶ ΕΕ και αριθμός προστατευόμενων ΓΕ της ΕΕ (διαπραγματεύσεις 2009-2017). Πηγή (Huysmans, 2020)

Στις συμφωνίες του Πίνακα 2 υπάρχουν τρεις ελληνικές ΓΕ που συμπεριλαμβάνονται σε όλες και είναι: Ελιά Καλαμάτας, Μαστίχα Χίου και Φέτα (σύμφωνα με τους ίδιους συγγραφείς). Σε τέτοιες συμφωνίες είναι σύνηθες να γίνονται τροποποιήσεις και να προστίθενται ΓΕ σε μεταγενέστερο χρόνο, όπως για παράδειγμα στη συμφωνία ΕΕ-Ιαπωνίας (European Commission, 2021).

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι, από το σύνολο των ΓΕ που προστατεύονται, μεγάλο μέρος ανήκει στις πέντε χώρες του Νότου που κατέχουν τον μεγαλύτερο αριθμό ΓΕ, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, όπως προαναφέρθηκε.

Ένα παράδειγμα αποτελεί η συμφωνία με τον Καναδά. Σε αυτή υπάρχουν 17 ΓΕ ελληνικών προϊόντων όπως αναφέρονται στο παράρτημα 20-A της CETA. Για προϊόντα που δεν περιλαμβάνονται στα ενταγμένα στη συμφωνία, υπάρχει η δυνατότητα να ακολουθηθεί η διαδικασία που προβλέπεται από τη νομοθεσία της χώρας. Τα ελληνικά

⁶ AA: Association Agreement, CETA: Comprehensive Economic and Trade Agreement, DCFTA: Deep and Comprehensive Free Trade Agreement, EPA: Economic Partnership Agreement, FTA: Free Trade Agreement

προϊόντα που προστατεύονται εμφανίζονται στο Γραφείο Πνευματικής Ιδιοκτησίας του Καναδά (Canadian IP Office, 2019).

Μία πιο πρόσφατη διμερής συμφωνία μεγάλης σημασίας, λαμβανομένου υπόψιν του μεγέθους της αγοράς, είναι αυτή μεταξύ ΕΕ-Κίνας. Η Κίνα είναι η δεύτερη σημαντικότερη αγορά για τις ευρωπαϊκές εξαγωγές προϊόντων αγροδιατροφής, αντιπροσωπεύοντας αξία 12,8 δις ευρώ (για το διάστημα 09/2018- 08/2019). Είναι επίσης η δεύτερη αγορά-χώρα για ευρωπαϊκά προϊόντα που προστατεύονται από ΓΕ (European Commission, 2019). Η Συμφωνία υπογράφηκε το 2020 μετά την ολοκλήρωση των σχετικών διαπραγματεύσεων στα τέλη του 2019. Με τη συγκεκριμένη Συμφωνία προστατεύονται εκατό ευρωπαϊκές ΓΕ στην Κίνα και αντίστοιχα εκατό κινεζικές ΓΕ στην ΕΕ από τον σφετερισμό και τις απομιμήσεις.

Name as registered in the European Union	Type of product
Σάμος / Samos	Wines
Σητεία Λασιθίου Κρήτης / Sitia Lasithiou Kritis	Oils and fats (butter, margarine, oil, etc.) - Olive oil
Ελιά Καλαμάτας / Elia Kalamatas	Fruit, vegetables and cereals fresh or processed - Table olives
Μαστίχα Χίου / Masticha Chiou	Natural gums and resins - Chewing gum
Φέτα / Feta	Cheese

Πίνακας 3 - Ελληνικά προϊόντα με προστατευόμενη ΓΕ στη Συμφωνία ΕΕ-Κίνας (2020)

Σχετικά με τη φέτα ως ΓΕ, έχει εισαχθεί στη Συμφωνία ένας περιορισμός. Συγκεκριμένα, για μία μεταβατική περίοδο οκτώ ετών από τη θέση σε ισχύ η προστασία της ΓΕ «φέτα» δεν θα εμποδίζει τη χρήση της ονομασίας αυτής για την περιγραφή τυριών στην επικράτεια της Κίνας με δύο προϋποθέσεις: πρώτον, ότι μπορεί να αποδειχθεί πως το προϊόν έχει τοποθετηθεί στην αγορά της χώρας πριν την 3^η Ιουνίου 2017 και δεύτερον, ότι το προϊόν δεν παραπλανά τον Κινέζο καταναλωτή, η πραγματική του γεωγραφική προέλευση πρέπει να αναγράφεται καθαρά και με ευανάγνωστο τρόπο.

Μέσα σε διάστημα τεσσάρων ετών από την θέση σε ισχύ της και μετά από μία διαδικασία έγκρισης, το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω Συμφωνίας πρόκειται να επεκταθεί ώστε να καλύπτει μία επιπλέον λίστα με 175 ονομασίες γεωγραφικών ενδείξεων και από τις δύο πλευρές, οι οποίες περιέχονται σε παράστημα της Συμφωνίας.

Name as registered in the European Union	Type of product
Βόρειος Μυλοπόταμος Ρεθύμνης Κρήτης (Vorios Mylopotamos Rethymnis Kritis)	Oils and fats (butter, margarine, oil, etc.) – Olive oil
Γραβιέρα Κρήτης (Graviera Kritis)	Cheese
Καλαμάτα (Kalamata)	Oils and fats (butter, margarine, oil, etc.) – Olive oil
Κεφαλογραβιέρα (Kefalograviera)	Cheese
Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης (Kolimvari Chanion Kritis)	Oils and fats (butter, margarine, oil, etc.) – Olive oil
Κρόκος Κοζάνης (Krokos Kozanis)	Other products of Annex I to the Treaty (spices etc.) – Saffron
Λακωνία (Lakonia)	Oils and fats (butter, margarine, oil, etc.) – Olive oil
Πεζά Ηρακλείου Κρήτης (Peza Irakliou Kritis)	Oils and fats (butter, margarine, oil, etc.) – Olive oil
Ρετσίνα Αττικής (Retsina Attikes)	Wines
Τσίπουρο/Tsipouro	Spirit

Πίνακας 4 – Ελληνικές ΓΕ που θα προστεθούν στη Συμφωνία ΕΕ-Κίνας

Οι διμερείς συμφωνίες για την προστασία των ΓΕ παράγουν αποτελέσματα στην εκάστοτε συμβαλλόμενη χώρα και δημιουργούν ευνοϊκότερους όρους διμερούς εμπορίου και προστασίας των ευρωπαϊκών προϊόντων. Είναι κρίσιμο στο σημείο αυτό να γίνει η επισήμανση ότι υπάρχει και ένα δευτερογενές αποτέλεσμα στη νομική προστασία των ΓΕ. Αυτό συμβαίνει καθώς σε μία χώρα που έχει συνάψει συμφωνία με την ΕΕ προστατεύεται η κάθε ΓΕ και από τις εισαγωγές από τρίτες χώρες στη συμβαλλόμενη αυτή χώρα. Στην πράξη δηλαδή, η προστασία – για παράδειγμα - μιας ελληνικής ΓΕ στην επικράτεια του Καναδά σημαίνει ότι δεν μπορεί να διακινηθεί στην αγορά της χώρας προϊόν από τις ΗΠΑ που να κάνει καταχρηστική χρήση της προστατευόμενης ΓΕ (Huysmans, 2020).

5.2 Το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο

Η απαρχή του καθεστώτος νομικής προστασίας στην ΕΕ τοποθετείται χρονικά στο 1992 (με τον Κανονισμό ΕΟΚ 2081/92). Η σημερινή προστασία των ΓΕ διέπεται κυρίως από τον Κανονισμό (ΕΕ) 1151/2012, με τους οίνους και τα οινοπνευματώδη να ρυθμίζονται και στην ΕΕ με διακριτό τρόπο μέσω άλλων Κανονισμών.

Στην ΕΕ προστατεύονται τα προϊόντα που οφείλουν τα χαρακτηριστικά ή τη φήμη τους στην περιοχή παραγωγής τους ως αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης φυσικού περιβάλλοντος και δεξιοτήτων των τοπικών παραγωγών. Οι ΓΕ, με άλλα λόγια,

προωθούν και καθιστούν αναγνωρίσιμα τα μοναδικά χαρακτηριστικά αυτών των προϊόντων και την παραδοσιακή τεχνογνωσία των παραγωγών τους. Η κάθε ΓΕ εμπεριέχει κανόνες και πρότυπα σχετικά με τον τρόπο επεξεργασίας και παρασκευής του προϊόντος, και δηλώνει ένα σαφώς ορισμένο επίπεδο ποιότητας. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπογραμμιστεί ότι μία ΓΕ υποδηλώνει τον ειδικό δεσμό που το προϊόν έχει με την περιοχή παραγωγής του και οι διαφορές μεταξύ τους ορίζονται κυρίως με μέτρο τη σχέση αυτή. Τα λεγόμενα «συστήματα ποιότητας» της ΕΕ σχετικά με τις ΓΕ περιλαμβάνουν τις ακόλουθες κατηγορίες:

ΠΟΠ (PDO): προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (για τρόφιμα και οίνους) «Οι ονομασίες προϊόντων που έχουν καταχωριστεί ως ΠΟΠ είναι εκείνες που έχουν τους ισχυρότερους δεσμούς με την περιοχή στην οποία παρασκευάζονται αυτά τα προϊόντα.», και στην περίπτωση αυτή «η ποιότητα ή τα χαρακτηριστικά «οφείλονται κυρίως ή αποκλειστικά» στην περιοχή».

ΠΓΕ (PGI): προστατευμένη γεωγραφική ένδειξη (για τρόφιμα και οίνους) «Η ΠΓΕ δίνει έμφαση στη σχέση μεταξύ της συγκεκριμένης γεωγραφικής περιοχής και της ονομασίας του προϊόντος, όπου μια συγκεκριμένη ιδιότητα, φήμη ή άλλο χαρακτηριστικό μπορεί να αποδοθεί κατά κύριο λόγο στη γεωγραφική του καταγωγή».

ΓΕ (GI): γεωγραφική ένδειξη (ειδικά για αλκοολούχα ποτά και αρωματισμένους οίνους). «Η ΓΕ προστατεύει την ονομασία ενός αλκοολούχου ποτού ή αρωματισμένου οίνου που προέρχεται από μια χώρα, περιοχή ή τοποθεσία όπου η συγκεκριμένη ποιότητα, φήμη ή άλλο χαρακτηριστικό μπορεί να αποδοθεί κατά κύριο λόγο στη γεωγραφική του καταγωγή».

ΕΠΠΠ (TSG): «Το σήμα εγγυημένο παραδοσιακό ιδιότυπο προϊόν προβάλλει τα παραδοσιακά χαρακτηριστικά ενός προϊόντος, όπως τον τρόπο με τον οποίο παράγεται ή τη σύνθεσή του, δίχως να γίνεται σύνδεση με συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Όταν ένα προϊόν καταχωρίζεται ως ΕΠΠΠ, προστατεύεται από την παραποίηση και την κατάχρηση.»

ΓΕ	ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ		ΣΗΜΑΝΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	
	ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΠΡΩΤΗΣ ΥΛΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	
	ΤΡΟΦΙΜΑ-ΑΓΡΟΤΙΚΑ	ΟΙΝΟΙ	ΤΡΟΦΙΜΑ-ΑΓΡΟΤΙΚΑ	ΟΙΝΟΙ
ΠΟΠ	όλα τα στάδια	το σύνολο της ποσότητας σταφυλλιών	ναι	όχι
ΠΓΕ	ένα στάδιο κατ'ελάχιστον	80% της ποσότητας σταφυλλιών κατ'ελάχιστον	ναι	όχι
ΓΕ		δεν απαιτείται, αλλά: ένα στάδιο παραγωγής/απόσταξης κατ'ελάχιστον	όχι	
ΕΠΠ	προστασία μόνο στη μέθοδο παραγωγής		ναι	

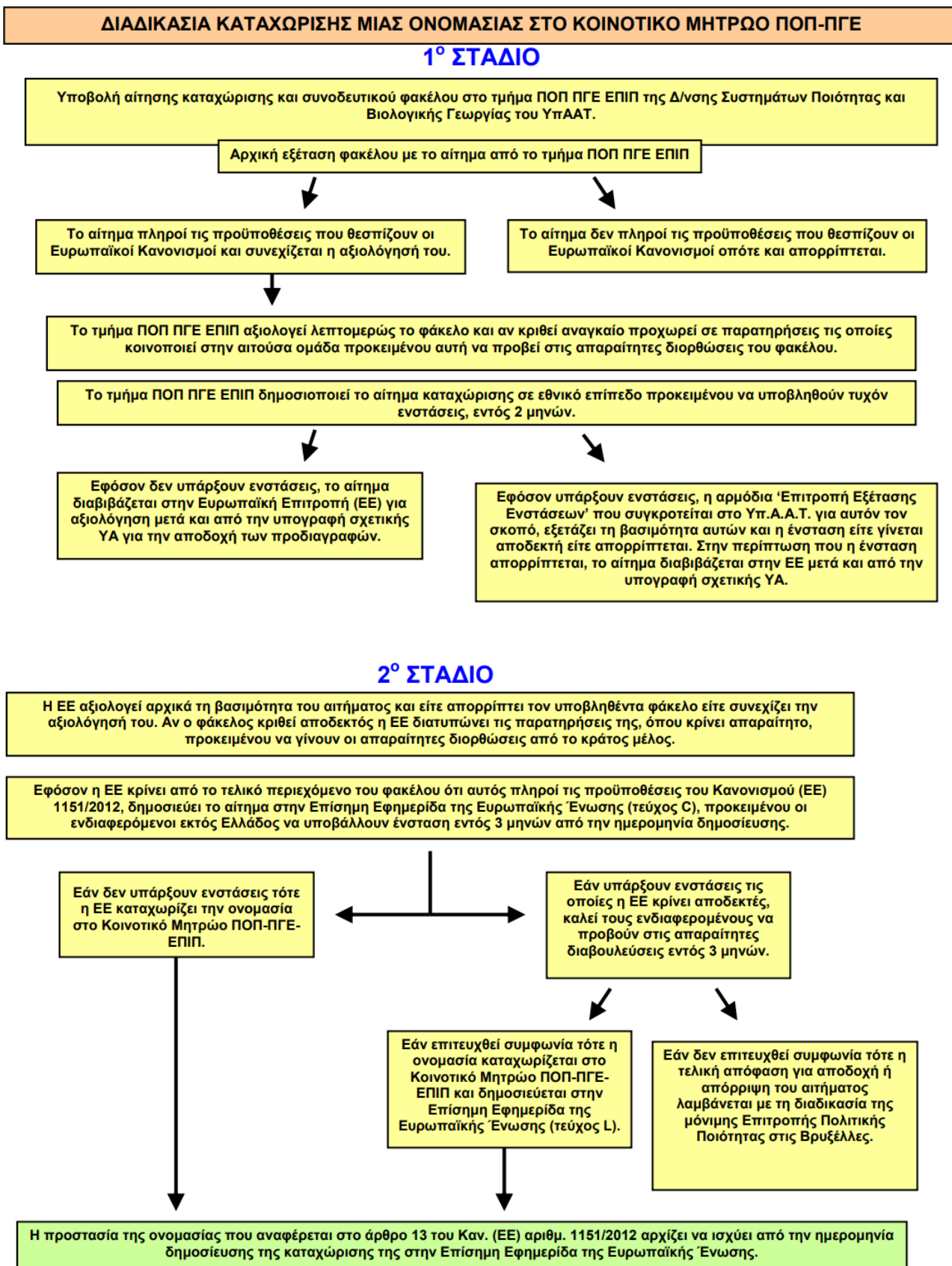

Εικόνα 1 – Σύστημα ΓΕ της ΕΕ

(Σχηματική απεικόνιση πληροφοριών που αντλήθηκαν από την ιστοσελίδα της ΕΕ (European Commission, n.d.)

Προκειμένου να ξεκινήσει η διαδικασία καταχώρισης ενός προϊόντος, πρέπει οι ενδιαφερόμενες ομάδες παραγωγών να ορίσουν τις προδιαγραφές του και τη σύνδεσή του με τη γεωγραφική περιοχή που αφορά. Η αίτηση γίνεται σε δύο στάδια, αρχικά σε εθνικό επίπεδο, καθώς αποστέλλεται για έλεγχο στην αρμόδια αρχή, και στη συνέχεια στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία εξετάζει το αίτημα. Η προθεσμία για το δεύτερο αυτό στάδιο είναι έξι μήνες για τα προϊόντα αγροδιατροφής και δώδεκα για τα αλκοολούχα ποτά ενώ δεν υπάρχει κάποια προθεσμία για τους οίνους, προκειμένου να αποφανθεί η Επιτροπή σχετικά με το είδος της αιτούμενης προστασίας. Ας σημειωθεί ότι οι αιτήσεις για καταχώριση σε χώρες εκτός ΕΕ απευθύνονται στην Επιτροπή είτε από τις εθνικές αρχές είτε απευθείας..

Οι ενδιαφερόμενοι παραγωγοί, οι εθνικές αρχές και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δύνανται να υποβάλλουν ένσταση κατά της καταχώρισης προϊόντος εντός τριών μηνών. Η Επιτροπή έχει τον τελευταίο λόγο για την απόφαση εφόσον οι διαβουλεύσεις των εμπλεκόμενων δεν καρποφορήσουν. Ακύρωση είναι δυνατή μόνο για τα τρόφιμα όταν το προϊόν (ΠΟΠ, ΠΓΕ ή ΕΠΠ) δεν έχει διατεθεί στην αγορά επί επτά συνεχόμενα έτη. Στην εικόνα 2 αποτυπώνεται η διαδικασία καταχώρισης ΓΕ στην ΕΕ και με τις επιφορτισμένες εθνικές αρχές της χώρας μας.

Εικόνα 2 - Διαδικασία καταχώρισης ελληνικού προϊόντος στην ΕΕ (Πηγή: (ΥΠΑΑΤ)

Η νομική προστασία που παρέχεται στα προϊόντα με ΓΕ σύμφωνα με το σύστημα της ΕΕ αφορά την ενδεχόμενη απομίμηση και κατάχρηση εντός ΕΕ, αλλά και στις χώρες με τις οποίες έχουν συναφθεί διμερείς εμπορικές συμφωνίες για τις ΓΕ. Η κάθε χώρα-μέλος ΕΕ είναι αρμόδια για την εφαρμογή και την τήρηση της προστασίας των καταχωρισμένων προϊόντων στο εσωτερικό της. Αυτό σημαίνει ότι μεταξύ άλλων οφείλει να εμποδίζει την παράνομη παραγωγή και εμπορία προϊόντων που διακινούνται με ΓΕ χωρίς να πληρούν τις προδιαγραφές.

Προκειμένου να λειτουργήσει αποτελεσματικά ένα τέτοιο σύστημα είναι σαφές ότι απαιτούνται μηχανισμοί ελέγχου. Σε ότι αφορά την Ελλάδα, από το 2006 ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ» (AGROCERT), είναι αρμόδιος για την έγκριση των υποβαλλόμενων από τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να χρησιμοποιούν τις καταχωρισμένες ονομασίες ΠΟΠ/ΠΓΕ αιτημάτων ένταξης στο σύστημα ελέγχου και την πιστοποίησή τους. Οι πιστοποιημένες επιχειρήσεις καταχωρίζονται στη συνέχεια στο μητρώο εγκεκριμένων επιχειρήσεων και δικαιούχων χρήσης των συγκεκριμένων ενδείξεων το οποίο τηρεί ο οργανισμός. Επιπρόσθετα, μία από τις αρμοδιότητες του ΕΛ.Γ.Ο. ΔΗΜΗΤΡΑ αποτελεί η διεξαγωγή ελέγχων σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων. Οι έλεγχοι, τακτικοί ή αιφνιδιαστικοί, είτε στην έδρα της επιχείρησης είτε σε σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης, αποσκοπούν στο να διαπιστωθεί ότι τηρούνται οι προδιαγραφές και ότι πληρούνται οι απαιτήσεις για όλες τις ενδείξεις στη συσκευασία των προϊόντων σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην εθνική και κοινοτική νομοθεσία για τα προϊόντα ΠΟΠ και ΠΓΕ (λίστα με ενδεικτική νομοθεσία-Παράρτημα Β) (ΥΠΑΑΤ, χ.χ.) και (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, χ.χ.).

5.3 Πρόσφατες προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ενίσχυση των γεωγραφικών ενδείξεων

5.3.1 Πρόταση για αναθεώρηση του συστήματος προστασίας γεωγραφικών ενδείξεων

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρόσφατα κατέληξε στο πόρισμα ότι το υπάρχον σύστημα προστασίας των ΓΕ είναι μεν αποτελεσματικό, παρατηρείται ωστόσο χαμηλή ευαισθητοποίηση και κατανόηση των ΓΕ από τους καταναλωτές σε ορισμένα κράτη-μέλη, καθώς και χαμηλός βαθμός επιβολής. Τόνισε επίσης ότι υπάρχει περιθώριο να ενσωματωθεί περισσότερο η περιβαλλοντική διάσταση της αειφορίας και η καλή διαβίωση των ζώων. Για τον λόγο αυτό, στις 31 Μαρτίου 2022, η Επιτροπή υιοθέτησε πρόταση για την ενίσχυση του συστήματος προστασίας ΓΕ με γνώμονα την παραγωγή παραδοσιακών ποιοτικών προϊόντων και τη διατήρηση των τοπικών παραδόσεων, την ευημερία των αγροτικών οικονομιών στην ΕΕ καθώς και την προστασία της παγκόσμιας φήμης των αγροδιατροφικών της προϊόντων.

Για τη μεταρρύθμιση του συστήματος προστασίας η Επιτροπή προτείνει τα ακόλουθα:

- μία συντομότερη και απλοποιημένη διαδικασία εγγραφής: προτείνεται η συγχώνευση διαφορετικών τεχνικών και διαδικαστικών κανόνων για τις ΓΕ προς αυτή την κατεύθυνση, τόσο για αιτούντες από την ΕΕ όσο και για τρίτες χώρες. Η εναρμόνιση αναμένεται να περιορίσει τον απαιτούμενο χρόνο μεταξύ της υποβολής της αίτησης και της καταχώρισης, και να ενισχύσει την ελκυστικότητα του συστήματος για τους παραγωγούς
- αυξημένη διαδικτυακή προστασία: το νέο πλαίσιο θα αυξήσει την προστασία των ΓΕ στο διαδίκτυο, αφενός όσον αφορά τις πωλήσεις μέσω διαδικτύου και αφετέρου την προστασία των ονομασιών των ιστοσελίδων από κατάχρηση μέσω ενός μηχανισμού ειδοποίησης στον EUIPO
- περισσότερη βιωσιμότητα: οι παραγωγοί δύνανται να αξιολογήσουν τις επιδόσεις τους στις τρεις διαστάσεις της βιωσιμότητας και να τις ενσωματώσουν στις προδιαγραφές του προϊόντος. Έτσι θα μπορούσε να συντελέσει στην καλύτερη προστασία των φυσικών και άλλων πόρων και θα μπορούσε επίσης να προσελκύσει καταναλωτές με υψηλή περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση
- ενδυνάμωση ομάδων παραγωγών: τα κράτη-μέλη θα πρέπει να αναγνωρίσουν τις ομάδες παραγωγών ΓΕ κατόπιν αιτήματός τους. Οι

αναγνωρισμένες ομάδες θα εξουσιοδοτηθούν να διαχειρίζονται και να επιβάλλουν τις ΓΕ τους, ιδίως έχοντας πρόσβαση σε αρμόδιες για την καταπολέμηση των απομιμήσεων αρχές και τελωνεία σε όλα τα κράτη-μέλη.

Ως προς το ζήτημα των αρμοδιοτήτων, τα κράτη-μέλη παραμένουν υπεύθυνα για την επιβολή σε εθνικό επίπεδο, ενώ η Επιτροπή για τη διαχείριση (αρχική καταχώριση, τροποποίηση και ακύρωση) όλων των καταχωρίσεων. Ο EUIPO θα παρέχει τεχνική υποστήριξη στη διαδικασία ελέγχου για να βοηθήσει στην επιτάχυνση των διαδικασιών. Ας σημειωθεί ότι η Επιτροπή μετράει ήδη τέσσερα χρόνια στενής συνεργασίας με τον EUIPO στο αντικείμενο των γεωγραφικών ενδείξεων: ο τελευταίος συνέβαλε στην αξιολόγηση περίπου 1300 αιτήσεων για ΓΕ και δημιούργησε μια νέα βάση δεδομένων αναζήτησης για όλα τα προστατευόμενα ονόματα, τη GIview, που συνδέεται με το μητρώο γεωγραφικών ενδείξεων της ΕΕ (European Commission, 2021).

Στην εν λόγω πρόταση της Επιτροπής έχουν σημειωθεί ήδη αρνητικές αντιδράσεις από ορισμένους ενδιαφερόμενους φορείς (π.χ. Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Οίνων Προέλευσης -EFOW) – όπως φαίνεται από δημοσιεύματα (WineTrails, 2022). Συγκεκριμένα, εγείρονται ζητήματα όπως «η αποδυνάμωση της σύνδεσης μεταξύ των ΓΕ και του πλαισίου πολιτικών αγροτικής ανάπτυξης» και θεωρείται ότι «η απλούστευση αφορά μόνο την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και όχι τους παραγωγούς των ΓΕ». Εξάλλου, το γεγονός ότι έχει υπάρξει η συνεργασία με τον EUIPO για χρόνια χωρίς ενημέρωση των ενδιαφερόμενων, θέτει κατά τους ίδιους φορείς ζήτημα διαφάνειας στην ευρωπαϊκή δημόσια δράση. Επιπλέον, εκτιμούν τη νέα ρύθμιση ως ανακριβή που θα οδηγήσει «τη λειτουργία του νέου συστήματος να καθορίζεται από τις Βρυξέλλες στο πλαίσιο των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων και όχι από το Κοινοβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο» Τέλος, ως προς το θέμα του επιμερισμού αρμοδιοτήτων, θεωρείται ότι «η διάκριση μεταξύ του οργάνου λήψης αποφάσεων, το οποίο θα παρέμενε η DG Agri, και του διοικητικού οργάνου, το οποίο θα είναι το EUIPO, εγείρει αναπάντητα ερωτήματα», και ότι «η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από τη DG AGR I σε οργανισμό που ειδικεύεται στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και χωρίς την απαραίτητη γνώση των ιδιαιτεροτήτων του γεωργικού τομέα ή της φύσης των ΓΕ, θέτει σε κίνδυνο την επιτυχία αυτής της πολιτικής».

5.3.2 Πρόταση για εφαρμογή γεωγραφικών ενδείξεων και σε βιοτεχνικά και βιομηχανικά παραδοσιακά προϊόντα

Στις 13 Απριλίου 2022 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέθεσε πρόταση (European Commission, 2022) για την επέκταση του συστήματος των ΓΕ που ισχύει στα αγροτικά προϊόντα και την εισαγωγή του και σε προϊόντα βιοτεχνίας και βιομηχανίας που βασίζονται σε παραδοσιακές πρακτικές των περιοχών όπου παράγονται. Η πρόταση κανονισμού έρχεται σε συνέχεια του προηγηθέντος (Νοέμβριος 2020) «Σχεδίου Δράσης για την Πνευματική Ιδιοκτησία», όπου η Επιτροπή είχε ανακοινώσει ότι θα εξέταζε τη δυνατότητα υλοποίησης μίας τέτοιας πρόσθετης προστασίας ΓΕ. Στις νέες κατηγορίες θα συγκαταλέγονται προϊόντα όπως υαλικά και πορσελάνη, κοσμήματα, υφάσματα κ.ά. Οι προϋποθέσεις για την καταχώριση της ΓΕ θα είναι: η προέλευση του προϊόντος από συγκεκριμένη περιοχή ή χώρα, ένα χαρακτηριστικό του ή φήμη το οποίο να αποδίδεται ουσιαστικά στη γεωγραφική του προέλευση, και τουλάχιστον ένα στάδιο της παραγωγής να έχει πραγματοποιηθεί στην εν λόγω περιοχή. Και σε αυτή την περίπτωση τα σήματα των ΓΕ μπορούν να τοποθετηθούν στα βιοτεχνικά/βιομηχανικά προστατευόμενα προϊόντα κατ' αντιστοιχία των αγροτικών.

Η πρόταση κανονισμού της Επιτροπής συνοψίζεται στα εξής:

- ✓ καθιέρωση της προστασίας των ΓΕ των βιοτεχνικών και βιομηχανικών προϊόντων σε ολόκληρη την ΕΕ, καθιστώντας καθολικό το κατακερματισμένο εθνικό σε επιμέρους κράτη-μέλη νομικό πλαίσιο και την καταπολέμηση των απομιμήσεων ακόμα και στο διαδίκτυο
- ✓ θέσπιση απλής και οικονομικής διαδικασίας υποβολής αιτήσεων για σχετικές ΓΕ σε δύο στάδια, με το πρώτο να ολοκληρώνεται μέσω των εθνικών αρχών και το δεύτερο μέσω του EUIPO
- ✓ διασφάλιση συμβατότητας με το διεθνές πλαίσιο προστασίας του WIPO - στο οποίο συμμετέχει και η ΕΕ - σε όλες τις χώρες που έχουν υπογράψει την Πράξη της Γενεύης της Συμφωνίας της Λισαβόνας, και αντίστοιχη προστασία ΓΕ τρίτων χωρών στην ΕΕ
- ✓ παροχή κινήτρων σε παραγωγούς, ειδικά σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ώστε να επενδύσουν σε νέα αυθεντικά προϊόντα στοχεύοντας σε εξειδικευμένα τμήματα αγοράς, και ευρύτερο στόχο την ανάπτυξη αγροτικών και άλλων περιοχών της Ευρώπης με δημιουργία νέων θέσεων εργασίας

Η νέα πρωτοβουλία έχει, σύμφωνα με την Επιτροπή, θετικά αποτελέσματα για όλες τις ομάδες ενδιαφερόμενων καθώς ενισχύει την ενημέρωση των καταναλωτών, παρέχει κίνητρα σε παραγωγούς και προάγει την τοπική ανάπτυξη (European Commission, n.d.).

5.4 Ορισμένα ποσοτικά στοιχεία για προστατευόμενα προϊόντα με γεωγραφικές ενδείξεις (ΕΕ-Ελλάδα)

Η προστασία των ονομασιών των προϊόντων που συνδέονται με συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές και η κατοχύρωση και αναγνώριση της μοναδικότητας των χαρακτηριστικών τους και του τρόπου παραγωγής τους, αποτελεί διακηρυγμένη έκφραση της ποικιλομορφίας, πολιτιστικής και γαστρονομικής κληρονομιάς της ΕΕ αλλά και μία δίκαιη ανταμοιβή για τους αγρότες και παραγωγούς. Στην ΕΕ υπάρχουν καταχωρισμένες περισσότερες από 3300 ονομασίες προϊόντων ως προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης (ΠΟΠ) ή προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις (ΠΓΕ). Προστατεύονται επιπλέον, μέσω διμερών συνθηκών της ΕΕ, περί τις 1250 ΓΕ προερχόμενες από χώρες εκτός ΕΕ. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της ΕΕ η αγορά των ευρωπαϊκών ΓΕ ανέρχεται σε όρους αξίας στα 74,8 δισ. ευρώ , ενώ αντιπροσωπεύει 15,4 % των συνολικών εξαγωγών τροφίμων και ποτών της ΕΕ.

MS	Agricultural products and foodstuffs		Wines	Spirits	Aromatised wines	Total	% per MS	% Cumulative ⁷
	PDO/PGI	TSG						
IT	289	2	521	37	1	850	27%	27%
FR	239	1	432	52	1	725	23%	49%
ES	192	4	131	19		346	11%	60%
EL	104	0	147	16		267	8%	68%
PT	136	1	40	11		188	6%	74%
DE	89	0	39	34	2	164	5%	79%
UK	60	3	4	4		71	2%	81%
BG	2	4	54	9		69	2%	84%
RO	3	0	50	9		62	2%	86%
HU	13	1	35	7		56	2%	87%
AT	16	1	29	9		55	2%	89%
SI	20	3	17	7		47	1%	90%
CZ	29	0	13	1		43	1%	92%
PL	29	9		3		41	1%	93%
HR	15	0	16	6	1	38	1%	94%
BE	13	5	9	10		37	1%	95%
NL	11	3	12	5		31	1%	96%
SK	11	7	8	1		27	1%	97%
CY	5	0	11	2		18	1%	98%
LT	7	0		8		15	0%	98%
FI	7	3		2		12	0%	99%
SE	6	2		3		11	0%	99%
DK	6	0	4			10	0%	99%
IE	5	2		3		10	0%	100%
LV	2	3				5	0%	100%
LU	4	0	1			5	0%	100%
MT	0	0	3			3	0%	100%
EE	0	0		1		1	0%	100%
Sub-total	1 313	54	1 576	259	5	3 207	100%	/
Total	1 367		1 576	259	5	3 207	100%	/
%	43%		49%	8%	0%	100%	/	/

Πίνακας 5 - Αριθμός GI/TSG ανά κράτος-μέλος και ανά τομέα για το διάστημα 2011-2017 (Πηγή: έρευνα AND International για τον DG AGRI)

Όπως φαίνεται στον πίνακα 2, ο μεγαλύτερος αριθμός ΓΕ της τάξης του 74% συγκεντρώνεται σε πέντε κράτη του νότου της ΕΕ και συγκεκριμένα σε Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία, Ελλάδα και Πορτογαλία. Ως προς τη χώρα μας, σήμερα υπάρχουν 285 ελληνικά προϊόντα με ΓΕ καταχωρισμένα και προστατευόμενα εντός ΕΕ (παράρτημα Α) εκ των οποίων 114 ΠΟΠ, 156 ΠΓΕ και 15 ΓΕ.

Παρακάτω (στον πίνακα 6) δίνεται μία εικόνα των ελληνικών προϊόντων με ΓΕ στο διεθνές εμπόριο. Τα στοιχεία προέρχονται από έρευνα που πραγματοποιήθηκε για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και χρηματοδοτήθηκε από την ίδια (European Commission, 2021)

	Sales value (kEUR)			
	2010	2017	Evol. 2010/2017	No products 2017
AGRI-PDO	743 168	903 033	22%	75
AGRI-PGI	10 041	20 543	105%	29
AGRI-TOTAL	753 209	923 576	23%	104
WINE-PDO	79 711	70 015	-12%	33
WINE-PGI	121 289	137 178	13%	114
WINE TOTAL	201 001	207 192	3%	147
SPIRIT DRINKS GI	66 679	64 493	-3%	16
TOTAL	1 020 888	1 195 261	17%	267

	Intra EU trade (kEUR)			Exports to non-EU countries (kEUR)		
	2010	2017	Evol. 2010/2017	2010	2017	Evol. 2010/2017
AGRI-PDO	186 094	336 497	81%	39 848	69 035	73%
AGRI-PGI	507	2 045	304%	117	687	490%
AGRI-TOTAL	186 601	338 542	81%	39 964	69 722	74%
WINE-PDO	15 199	13 260	-13%	4 105	8 342	103%
WINE-PGI	12 061	16 608	38%	4 770	16 546	247%
WINE TOTAL	27 261	29 868	10%	8 875	24 888	180%
SPIRIT DRINKS GI	18 856	27 247	45%	6 004	11 134	85%
TOTAL	232 718	395 657	70%	54 843	105 744	93%

	% total EU value			% exports in the sales value		
	2010	2017	Evol. 2010/2017	2010	2017	Evol. 2010/2017
AGRI-PDO	8.5%	8.8%	3%	30%	45%	48%
AGRI-PGI	0.1%	0.1%	10%	6%	13%	114%
AGRI-TOTAL	4.5%	3.7%	-18%	30%	44%	47%
WINE-PDO	0.3%	0.2%	-33%	24%	31%	27%
WINE-PGI	2.9%	2.2%	-24%	14%	24%	74%
WINE TOTAL	0.7%	0.5%	-23%	18%	26%	47%
SPIRIT DRINKS GI	0.8%	0.6%	-23%	37%	60%	60%
TOTAL	1.9%	1.5%	-17%	28%	42%	49%

Πίνακας 6 - Ορισμένα βασικά μεγέθη για τις ΓΕ της Ελλάδας, διάστημα 2010-2017
(Πηγή: έρευνα AND International για τον DG AGRI)

Το διάστημα που εξετάζεται ο ρυθμός αύξησης της συνολικής αξίας πωλήσεων ελληνικών προϊόντων με ΓΕ υπήρξε 17 %. Σημειώνεται χαρακτηριστικά στην έρευνα ότι στην κατηγορία τροφίμων, τα προϊόντα διατροφής ΠΟΠ (τυριά και, μεταξύ αυτών, το εμβληματικό ελληνικό προϊόν ΠΟΠ, η φέτα) προκάλεσαν το 90 % της αξίας της αύξησης αυτής (160 εκατ. ευρώ από 176 εκατ. ευρώ). Η μεταβολή στην αξία των εξαγωγών ήταν αξιοσημείωτη, καθώς οι πωλήσεις στην ΕΕ αυξήθηκαν κατά 70 % και σε χώρες εκτός ΕΕ κατά 93 %. Έτσι, η έρευνα καταλήγει στο ότι οι εξαγωγές έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη των ελληνικών ΓΕ.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι γεωγραφικές ενδείξεις αναπτύχθηκαν σταδιακά για να προστατεύσουν τα τοπικά προϊόντα από απομίμηση. Συγχρόνως επιτρέπουν με συγκεκριμένο τρόπο και στους μικρούς παραγωγούς να ανταγωνιστούν ως προς την ποιότητα και να συνυπάρξουν με τη μαζική παραγωγή μέσα σε ένα ολοένα πιο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον. Έτσι καθίστανται ένα ανάχωμα στην οικονομική και πολιτισμική παγκοσμιοποίηση και αναδεικνύουν την ποικιλομορφία και την τοπική δυναμική την οποία και «εξάγουν» μέσω του διεθνούς εμπορίου. Από την άλλη πλευρά όμως, το ίδιο το διεθνές εμπόριο για να διεξαχθεί απαιτεί τη ρύθμισή του με τρόπο ώστε να μη νοθεύεται ο υγιής ανταγωνισμός. Ως δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας που επιβάλλει περιορισμούς σε τρίτους οι ΓΕ ενδέχεται να αλληλεπιδρούν με τον ανταγωνισμό.

Στο πλαίσιο αυτό η διεθνής κοινότητα βρίσκεται σε διαρκή αναζήτηση του κατάλληλου τρόπου συνεργασίας για τη ρύθμιση έστω σε αδρές γραμμές της προστασίας των ΓΕ σε παγκόσμιο επίπεδο. Σε αυτή την πορεία έχει αποκρυσταλλωθεί μία αντίθεση μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ. Η παράδοση που κομίζει η ΕΕ υπαγορεύει την συνεχή εμπέδωση και περαιτέρω προώθηση της νομικής προστασίας ΓΕ διεθνώς και μάλιστα το ζήτημα χρησιμοποιείται ως κόκκινη γραμμή στις διαπραγματεύσεις για τις εκάστοτε διμερείς συμφωνίες της. Η ΕΕ επιδιώκει να διατηρήσει την υψηλή ποιότητα και τα φημισμένα προϊόντα της προβάλλοντας μία αντίληψη περί γνησιότητας και ανάγκης μη σφετερισμού τους όπως και ένα αυστηρό κανονιστικό πλαίσιο. Οι ΗΠΑ ωστόσο δεν συμμερίζονται την πολιτική αυτή και απορρίπτουν εντελώς τον ισχυρισμό περί σφετερισμού καθώς οι εγχώριες επιχειρήσεις που επί σειρά ετών παράγουν προϊόντα με ονομασίες που θεωρούν γενικές έννοιες ξαφνικά ενδέχεται να χάσουν το δικαίωμα χρήσης των ονομασιών αυτών. Η προσέγγισή τους είναι ότι οι ΓΕ περιορίζουν τον ανταγωνισμό κάτι που δεν είναι επιτρεπτό πόσο μάλλον επιθυμητό. Εξάλλου το σύστημα προστασίας στη χώρα είναι κυρίως αυτό των εμπορικών σημάτων.

Ενώ στο παγκόσμιο περιβάλλον δεν φαίνεται πιθανό αυτή τη στιγμή να επιτυγχάνονται επιπλέον στόχοι της ΕΕ προς την κατεύθυνση της επέκτασης της προστασίας, οι παραγωγοί, επιχειρήσεις, και φορείς της χώρας μας καλούνται να κινηθούν ώστε να καταφέρουν να εντοπίσουν και να προσεγγίσουν τα διάφορα εξειδικευμένα τμήματα αγοράς για τα ελληνικά προϊόντα παγκοσμίως. Σε αυτή την επιδίωξη η πληθώρα των ήδη καταχωρισμένων ΓΕ είναι ένα αδιαμφισβήτητο πλεονέκτημα σε συνδυασμό με εναλλακτικές στρατηγικές εμπέδωσης της υψηλής αξίας

των προϊόντων στις περιπτώσεις προϊόντων ή σε χώρες όπου δεν υφίσταται ακόμα η προστασία.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Babcock, B. A., & Clemens, R. (2004). Geographical Indications and Property Rights: Protecting Value-Added Agricultural Products. *MATRIC Briefing Papers*(Paper 7).
- Belletti, G., Masescotti, A., Paus, M., Reviron, S., Deppeler, A., Stamm, H., & Thevenod-Mottet, E. (2011). *The Effects of Protecting Geographical Indications. Ways and Means of their Evaluation*. Bern: Swiss Federal Institute of Intellectual Property.
- Canadian IP Office. (2019). Ανάκτηση από <https://www.ic.gc.ca/cipo/listgiws.nsf/gimenu-eng?readform&sort=region&order=GR>
- Curzi, D., & Huysmans, M. (2021). The Impact of Protecting EU Geographical Indications in Trade Agreements. *American Journal of Agricultural Economics*, σσ. 1-21.
- Danezis, G. P., Tsagkaris, A. S., Brusica, V., & Georgiou, C. A. (2016). Food Authentication: state of the art and prospects. *Current Opinion in Food Science*(10), σσ. 22-31.
- Dias, C., & Mendes, L. (2018). Protected Designation of Origin (PDO), Protected Geographical Indication (PGI) and Traditional Speciality Guaranteed (TSG): A Bibliometric Analysis. *Food Research International*(103), σσ. 492-508.
- Dimara, E., & Skuras, D. (2003). Consumer Evaluations of Product Certification, Geographic Association and Traceability in Greece. *European Journal of Marketing*(37), σσ. 690-705.
- E-TRIPS. (2017). Ανάκτηση από <https://e-trips.wto.org/En/Search/SpecialSessions?DoSearch=True&SearchParameterFullText=&SearchParameterDistributionDateFrom=1%2F1%2F2015&SearchParameterDistributionDateTo=15%2F5%2F2022&SearchParameterDocumentSymbol=&SearchParameterAgendaName=&SearchParameter>
- European Commission. (χ.χ.). Ανάκτηση από https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/quality-schemes-explained_el#---2
- European Commission. (χ.χ.). Ανάκτηση από https://ec.europa.eu/growth/industry/strategy/intellectual-property/geographical-indications-craft-and-industrial-products_en
- European Commission. (2019). Ανάκτηση από https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_19_6200
- European Commission. (2021). Ανάκτηση από https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_313
- European Commission. (2021, Μάρτιος 31). Ανάκτηση από https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_2185
- European Commission. (2022, Απρίλιος 13). Ανάκτηση από https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_2406
- European Commission, D. A. (2021). *Study on economic value of EU quality schemes, geographical indications (GIs) and traditional specialities guaranteed (TSGs)*. Publications Office.
- Evans, G. E., & Blakeney, M. (2006). The protection of Geographical Indications after Doha: Quo Vadis? *Journal of International Economic Law*, 9, σσ. 575-614.
- EY. (2018). *Made in Greece: Το Μεγάλο Στοιχείμα των Ελληνικών Εξαγωγών*. Αθήνα: EY.
- Fotopoulos, C., & Krystallis, A. (2001). Are Quality Labels a Real Marketing Advantage? A Conjoint Application on Greek PDO Protected Olive Oil. *Journal of International Food and Agribusiness Marketing*(12), σσ. 1-22.
- Huysmans, M. (2020). Exporting Protection: EU Trade Agreements, Geographical Indications and Gastronationalism. *Review of International Political Economy*.

- Likoudis, Z., Sdrali, D., Costarelli, V., & Apostolopoulos, C. (2016). Consumers' Intention to Buy Protected Designation of Origin and Protected Geographical Indication Foodstuffs: the Case of Greece. *International Journal of Consumer Studies*(40), σσ. 283–289.
- Raustiala, K., & Munzer, S. R. (2007). The Global Struggle over Geographic Indications. *The European Journal of International Law*(18), σσ. 337-365.
- Riccheri, M., Garlash, B., Schlegel, S., & Leipprand, A. (2007). *Assessing the Applicability of Geographical Indications as a Means to Improve Environmental Quality in Affected Ecosystems and the Competitiveness of Agricultural Products*. Research Report.
- Samuelson, P. A., & Nordhaus, W. D. (2000). *Οικονομική* (16η Έκδοση εκδ., Τόμ. Β). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- TN/IP/W/10/Rev.4. (2011). Ανάκτηση από docsonline.wto:
<http://docsonline.wto.org/imrd/directdoc.asp?DDFDocuments/t/tn/ip/W10R4.doc>
- TN/IP/W/11. (2005). Ανάκτηση από
<http://docsonline.wto.org/imrd/directdoc.asp?DDFDocuments/t/tn/ip/W11.doc>
- TN/IP/W/8. (2003). Ανάκτηση από <http://docsonline.wto.org/imrd/directdoc.asp?DDFDocuments/t/tn/ip/W8.doc>
- WineTrails. (2022). Ανάκτηση από <https://winetrails.gr/%CE%B4%CE%B5%CE%BD-%CF%83%CF%85%CE%BC%CE%BC%CE%B5%CF%81%CE%AF%CE%B6%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%B9-%CE%BF-%CE%B1%CE%BC%CF%80%CE%B5%CE%BB%CE%BF%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82-%CF%84%CE%BF%CE%BC/12701/>
- WIPO. (χ.χ.). Ανάκτηση από https://www.wipo.int/geo_indications/en/faq_geographicalindications.html
- WTO. (1995). Ανάκτηση από https://www.wto.org/english/thewto_e/coher_e/wto_wipo_e.htm
- WTO. (2006). Ανάκτηση από https://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/cases_e/ds290_e.htm
- WTO. (2012). Ανάκτηση από https://www.wto.org/english/news_e/news12_e/trip_07dec12_e.htm
- WTO. (2014). Ανάκτηση από https://www.wto.org/english/news_e/news14_e/trip_01apr14_e.htm
- Υπαίθρος. (2022). Ανάκτηση από https://www.ypaithros.gr/sebitel-4-ellinika-elaiolada-katoxyronontai-diethnes-mitroo-os-poppge/?cli_action=1652050808.984
- ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ. (χ.χ.). Ανάκτηση από
https://www.elgo.gr/index.php?option=com_content&view=category&id=188&lang=el-GR&Itemid=1259
- Παπαγεωργίου, Δ. (2021). *Η Διεθνής Προστασία των Γεωγραφικών Ενδείξεων*. Νομική Βιβλιοθήκη.
- Προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων — Πράξη της Γενεύης της Συμφωνίας της Λισαβόνας. (χ.χ.). Ανάκτηση από
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:4423800>
- ΣΕΑΟΠ. (2021). Ανάκτηση από <https://www.seaop.gr/press-office/press-releases/press-releases/egkri8hkan-apolthn-eyrwpaiikh-epitroph-oi-gewgrafikes-endeijeis-oyzo-kai-tsipoyro-tsikoydia-gia-kataxwrish-toys-stodie8nes-mhtrwo-ths-prajhs-ths-geneyhs-toy-pagkosmioy-organismoy-dianohtikhs->
- ΥΠΑΑΤ. (χ.χ.). Ανάκτηση από http://minagric.gr/images/stories/docs/agrotis/POP-PGE/diad_axiolfak_diagr_rois220319.pdf
- ΥΠΑΑΤ. (χ.χ.). Ανάκτηση από <http://www.minagric.gr/index.php/el/for-farmer-2/2012-02-02-07-52-07>

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ / ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

PARIS CONVENTION FOR THE PROTECTION OF INDUSTRIAL PROPERTY (AS AMENDED ON SEPTEMBER 28, 1979)
(OFFICIAL TRANSLATION) [WIPO Lex](#)

MADRID AGREEMENT FOR THE REPRESSION OF FALSE OR DECEPTIVE INDICATIONS OF SOURCE ON GOODS (1891)
(OFFICIAL TRANSLATION) [WIPO Lex](#)

PROTOCOL RELATING TO THE MADRID AGREEMENT CONCERNING THE INTERNATIONAL REGISTRATION OF MARKS
(AS AMENDED ON NOVEMBER 12, 2007) (AUTHENTIC TEXT) [WIPO Lex](#)

LISBON AGREEMENT FOR THE PROTECTION OF APPELLATIONS OF ORIGIN AND THEIR INTERNATIONAL REGISTRATION
(AS AMENDED ON SEPTEMBER 28, 1979) (OFFICIAL TRANSLATION) [WIPO Lex](#)

GENEVA ACT OF THE LISBON AGREEMENT ON APPELLATIONS OF ORIGIN AND GEOGRAPHICAL INDICATIONS (AS
ADOPTED ON MAY 20, 2015) [WIPO Lex](#)

Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (as amended on 23 January 2017) [WTO | intellectual property \(TRIPS\) - agreement text - contents](#)

Απόφαση (ΕΕ) [2019/1754](#) του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με την προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Πράξη της Γενεύης της Συμφωνίας της Λισαβόνας για τις ονομασίες προέλευσης και τις γεωγραφικές ενδείξεις (ΕΕ L 271 της 24.10.2019, σ. 12-14)

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων [EUR-Lex - 32012R1151 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

Comprehensive Economic and Trade Agreement between Canada, of the one part, and the European Union and its Member States, of the other part [GEN \(europa.eu\)](#) and Annex 20-A [GEN \(europa.eu\)](#)

Agreement between the European Union and the Government of the People's Republic of China on cooperation on, and protection of, geographical indications [GEN \(europa.eu\)](#)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Α. Ελληνικά προϊόντα με γεωγραφική ένδειξη στην ΕΕ

	Product type	Name	Type	Status	Legal instrument	Date of registration / application
1	Wine	Malvasia Πάρος	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	30/12/2011
2	Wine	Malvasia Σητείας	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	30/12/2011
3	Wine	Malvasia Χάνδακας-Candia	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	30/12/2011
4	Spirit drink	Ouzo / Ούζο	GI	Registered	Article 37 of Regulation 2019/787	13/2/2008
5	Wine	Άβδηρα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
6	Wine	Άγιο Όρος	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
7	Food	Άγιος Ματθαίος Κέρκυρας / Agios Mattheos Kerkiras	PGI	Registered	Official Journal L 322, 23.10.2004	23/10/2004
8	Food	Αγκινάρα Ιρίων / Agkinara Irion	PGI	Registered	Official Journal L 231, 14.09.2018	14/9/2018
9	Wine	Αγορά	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
10	Food	Αγουρέλαιο Χαλκιδικής / Agoureleo Chalkidikis	PDO	Registered	Official Journal L 169, 21.06.2013	21/6/2013
11	Wine	Αρχιάλος	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	31/12/1982
12	Wine	Αιγαίο Πέλαγος	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
13	Food	Ακτινίδιο Πιερίας / Aktinidio Pierias	PGI	Registered	Official Journal L 318, 22.11.2002	22/11/2002
14	Food	Ακτινίδιο Σπερχειού / Aktinidio Sperchiou	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
15	Wine	Αμύνταιο	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
16	Wine	Ανάβυσσος	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
17	Food	Ανεβατό / Anevato	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
18	Food	Αποκορώνας Χανίων Κρήτης / Arokoronas Chanion Kritis	PDO	Registered	Official Journal L 15, 21.01.1998	21/1/1998
19	Wine	Αργολίδα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	8/8/2009
20	Wine	Αρκαδία	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
21	Food	Αρνάκι Ελασσόνας / Arnaki Elassonas	PDO	Registered	Official Journal L 195, 27.07.2011	27/7/2011
22	Food	Αρνάκι Λήμνου / Arnaki Limnou	PGI	Applied		27/7/2021
23	Food	Αρσενικό Νάξου / Arseniko Naxou	PDO	Registered	Official Journal L15 20.1.2020	20/1/2020
24	Wine	Αρχάνες	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
25	Food	Αρχάνες Ηρακλείου Κρήτης / Arxanes Irakliou Kritis	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
26	Wine	Αττική	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
27	Food	Αυγοτάραχο Μεσολογγίου / Avgotaracho Messolongiou	PDO	Registered	Official Journal L 163, 02.07.1996	2/7/1996
28	Food	Αφρίνα / Afrina	PGI	Applied		6/12/2021
29	Wine	Αχαΐα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
30	Wine	Βελβεντό	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
31	Wine	Βερντέα Ζακύνθου	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
32	Food	Βιάννος Ηρακλείου Κρήτης / Viannos Irakliou Kritis	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
33	Food	Βόρειος Μυλοπόταμος Ρεθύμνης Κρήτης / Vorios Mylopotamos Rethymnis Kritis	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996

34	Food	Γαλανό Μεταγγιτσιού Χαλκιδικής / Galano Metaggitsiou Chalkidikis	PDO	Registered	Official Journal L 252, 29.09.2015	29/9/2015
35	Food	Γαλοτύρι / Galotyri	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
36	Wine	Γεράνια	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
37	Wine	Γουμένισσα	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
38	Food	Γραβιέρα Αγράφων / Graviera Agrafon	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
39	Food	Γραβιέρα Κρήτης / Graviera Kritis	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
40	Food	Γραβιέρα Νάξου / Graviera Naxou	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
41	Wine	Γρεβενά	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
42	Wine	Δαφνές	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
43	Wine	Δράμα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
44	Wine	Δωδεκάνησος	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
45	Wine	Έβρος	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	20/12/2011
46	Food	Ελαιόλαδο Μάκρης / Elaiolado Makris	PDO	Registered	Official Journal L 259, 10.8.2020	10/8/2020
47	Wine	Ελασσόνα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/12/2011
48	Food	Ελιά Καλαμάτας / Elia Kalamatas	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
49	Food	Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο Θραψανό / Exeretiko partheno eleolado Thrapsano	PDO	Registered	Official Journal L 181, 11.07.2002	11/7/2002
50	Food	Εξαιρετικό Παρθένο Ελαιόλαδο Σέλινο Κρήτης / Exeretiko Partheno Eleolado Selino Kritis	PDO	Registered	Official Journal L 118, 12.05.2010	12/5/2010
51	Food	Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο Τροιζηνία / Exeretiko partheno eleolado Trizinia	PDO	Registered	Official Journal L 183, 13.07.2007	13/7/2007
52	Wine	Επανομή	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
53	Wine	Επανομή	PGI	Published		30/7/2015
54	Wine	Εύβοια	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
55	Wine	Ζάκυνθος	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	19/12/2011
56	Food	Ζάκυνθος / Zakynthos	PGI	Registered	Official Journal L 202, 18.07.1998	18/7/1998
57	Wine	Ζίτσα	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
58	Wine	Ηλεία	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	28/4/2007
59	Wine	Ημαθία	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
60	Wine	Ήπειρος	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
61	Wine	Ηράκλειο	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
62	Wine	Θάσος	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	21/11/2011
63	Food	Θάσος / Thassos	PGI	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
64	Wine	Θαγανά	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
65	Wine	Θεσσαλία	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
66	Wine	Θεσσαλονίκη	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	28/4/2007
67	Wine	Θήβα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
68	Wine	Θράκη	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
69	Food	Θρούμπα Αμπαδιάς Ρεθύμνης Κρήτης / Throumpa Ampadias Rethymnis Kritis	PDO	Registered	Official Journal L 163, 02.07.1996	2/7/1996
70	Food	Θρούμπα Θάσου / Throumpa Thassou	PDO	Registered	Official Journal L 163, 02.07.1996	2/7/1996
71	Food	Θρούμπα Χίου / Throumpa Chiou	PDO	Registered	Official Journal L 163, 02.07.1996	2/7/1996

72	Wine	Ικαρία	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	28/4/2007
73	Wine	Ίλιον	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
74	Wine	Ίσμαρος	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
75	Wine	Ιωάννινα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
76	Wine	Καβάλα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	29/11/2011
77	Food	Καλαθάκι Λήμνου / Kalathaki Limnou	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
78	Food	Καλαμάτα / Kalamata	PDO	Registered	Official Journal L 156, 13.06.1997	13/6/1997
79	Wine	Καρδίτσα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	8/8/2009
80	Wine	Κάρυστος	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
81	Food	Κασέρι / Kasserì	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
82	Food	Κασκαβάλι Πίνδου / Kashkavali Pindou / Κασκαβάλ Πίνδου / Kashkaval Pindou	PGI	Applied		6/12/2021
83	Wine	Καστοριά	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	28/4/2007
84	Food	Κατίκι Δομοκού / Katiki Domokou	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
85	Food	Κατσικάκι Ελασσόνας / Katsikaki Elassonas	PDO	Registered	Official Journal L 260, 05.10.2011	5/10/2011
86	Food	Κατσικάκι Λήμνου / Katsikaki Limnou	PGI	Applied		27/7/2021
87	Food	Κελυφωτό φυστίκι Φθιώτιδας / Kelifoto fystiki Fthiotidas	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
88	Food	Κεράσια τραγανά Ροδοχωρίου / Kerassia Tragana Rodochoriou	PDO	Registered	Official Journal L 22, 24.01.1997	24/1/1997
89	Wine	Κέρκυρα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
90	Food	Κεφαλογραβιέρα / Kefalograviera	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
91	Food	Κεφαλονιά / Kefalonia	PGI	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
92	Wine	Κίσσαμος	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
93	Spirit drink	Κίτρο Νάξου / Kitro of Naxos	GI	Registered	Article 37 of Regulation 2019/787	13/2/2008
94	Wine	Κλημέντι	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
95	Wine	Κοζάνη	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	8/8/2009
96	Wine	Κοιλάδα Αταλάντης	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
97	Food	Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης / Kolymvari Chanion Kritis	PDO	Registered	Official Journal L 156, 13.06.1997	13/6/1997
98	Food	Κονσερβολιά Αμφίσσης / Konservolia Amfissis	PDO	Registered	Official Journal L 163, 02.07.1996	2/7/1996
99	Food	Κονσερβολιά Άρτας / Konservolia Artas	PGI	Registered	Official Journal L 163, 02.07.1996	2/7/1996
100	Food	Κονσερβολιά Άρτας / Konservolia Artas	PGI	Applied		27/7/2021
101	Food	Κονσερβολιά Αταλάντης / Konservolia Atalantis	PDO	Registered	Official Journal L 163, 02.07.1996	2/7/1996
102	Food	Κονσερβολιά Πηλίου Βόλου / Konservolia Piliou Volou	PDO	Registered	Official Journal L 22, 24.01.1997	24/1/1997
103	Food	Κονσερβολιά Ροβίων / Konservolia Rovion	PDO	Registered	Official Journal L 163, 02.07.1996	2/7/1996
104	Food	Κονσερβολιά Στυλίδας / Konservolia Stylidas	PDO	Registered	Official Journal L 163, 02.07.1996	2/7/1996
105	Food	Κοπανιστή / Koranisti	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
106	Food	Κορινθιακή Σταφίδα Βοστίτσα / Korinthiaki Stafida Vostitsa	PDO	Registered	Official Journal L 202, 18.07.1998	18/7/1998
107	Wine	Κόρινθος	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
108	Food	Κουμ Κουάτ Κέρκυρας / Koum kouat Kerkyras	PGI	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
109	Spirit drink	Κουμκουάτ Κέρκυρας / Koum Kouat of Corfu	GI	Registered	Article 37 of Regulation 2019/787	13/2/2008

110	Wine	Κρασιά	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
111	Food	Κρανίδι Αργολίδας / Kranidi Argolidas	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
112	Wine	Κραυνώνα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	28/4/2007
113	Food	Κρασοτύρι Κο / Krasotiri Ko / Τυρί της Πόσσιας / Tiri tis Possias	PGI	Registered	Official Journal L 332, 23.12.2019	23/12/2019
114	Wine	Κρήτη	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
115	Food	Κρήτη / Kriti	PGI	Applied		28/7/2021
116	Food	Κρητικό παξιμάδι / Kritiko paximadi	PGI	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
117	Food	Κριτσά / Kritsa	PGI	Registered	Official Journal L 332, 23.12.2019	23/12/2019
118	Food	Κροκέες Λακωνίας / Krokees Lakonias	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
119	Food	Κρόκος Κοζάνης / Krokos Kozanis	PDO	Registered	Official Journal L 46, 20.02.1999	20/2/1999
120	Wine	Κυκλάδες	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	8/8/2009
121	Wine	Κως	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
122	Food	Λαδοτύρι Μυτιλήνης / Ladotyri Mytilinis	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
123	Wine	Λακωνία	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
124	Food	Λακωνία / Lakonia	PGI	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
125	Wine	Λασιίθι	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	8/8/2009
126	Wine	Λέσβος	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	25/11/2011
127	Food	Λέσβος / Μυτιλήνη / Lesvos / Mytilini	PGI	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
128	Wine	Λετρίνοι	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
129	Wine	Λευκάδα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
130	Wine	Ληλάντιο Πεδίο	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
131	Wine	Λήμνος	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
132	Food	Λυγουριό Ασκληπιείου / Lygourio Asklipeiou	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
133	Wine	Μαγνησία	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	8/8/2009
134	Wine	Μακεδονία	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
135	Food	Μανούρι / Manouri	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
136	Food	Μανταρίνι Χίου / Mandarin Chiou	PGI	Registered	Official Journal L 337, 11.12.2012	11/12/2012
137	Wine	Μαντζαβίνατα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
138	Wine	Μαντινεία	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
139	Wine	Μαρκόπουλο	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
140	Wine	Μαρτίνο	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	26/1/2006
141	Food	Μαστίχα Χίου / Masticha Chiou	PDO	Registered	Official Journal L 22, 24.01.1997	24/1/1997
142	Spirit drink	Μαστίχα Χίου / Masticha of Chios	GI	Registered	Article 37 of Regulation 2019/787	13/2/2008
143	Food	Μαστιχέλαιο Χίου / Mastichelaio Chiou	PDO	Registered	Official Journal L 22, 24.01.1997	24/1/1997
144	Wine	Μαυροδάφνη Κεφαλληνίας	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
145	Wine	Μαυροδάφνη Πατρών	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
146	Food	Μελεκούνι / Melekouni	PGI	Registered	Official Journal L 337, 19.12.2017	19/12/2017
147	Food	Μέλι Ελάτης Μαινάλου Βανίλια / Meli Elatis Menalou Vanilia	PDO	Registered	Official Journal L 163, 02.07.1996	2/7/1996
148	Food	Μέλι Κισσοσύρι / Meli Kissouri	PDO	Applied		19/1/2022

149	Wine	Μεσενικόλα	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	15/11/1996
150	Food	Μεσσαρά / Messara	PDO	Registered	Official Journal L 272, 12.10.2013	12/10/2013
151	Wine	Μεσσηνία	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
152	Wine	Μεταξάτων	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
153	Wine	Μετέωρα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	28/4/2007
154	Wine	Μέτσοβο	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
155	Food	Μετσοβόνη / Metsovone	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
156	Food	Μήλα Ζαγοράς Πηλίου / Mila Zagoras Piliou	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
157	Food	Μήλα Ντελίστους Πιλαφά Τριπόλεως / Mila Delicious Pilafa de Tripoli	PDO	Registered	Official Journal L 156, 13.06.1997	13/6/1997
158	Food	Μήλο Καστοριάς / Milo Kastorias	PGI	Registered	Official Journal L 318, 22.11.2002	22/11/2002
159	Wine	Μονεμβασία- Malvasia	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	23/12/2011
160	Wine	Μοσχάτο Πατρών	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
161	Wine	Μοσχάτος Κεφαλληνίας	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
162	Wine	Μοσχάτος Λήμνου	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
163	Wine	Μοσχάτος Ρίου Πάτρας	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
164	Wine	Μοσχάτος Ρόδου	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
165	Food	Μπάτζος / Batzos	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
166	Wine	Νάουσα	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
167	Wine	Νέα Μεσημβρία	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
168	Wine	Νεμέα	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
169	Food	Ξερά σύκα Κύμης / Xera syka Kymis	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
170	Food	Ξηρά Σύκα Ταξιάρχη / Xira Syka Taxiarchi	PDO	Registered	Official Journal L 133, 17.05.2013	17/5/2013
171	Food	Ξύγαλο Σητείας / Ξίγαλο Σητείας / Xygalo Siteias / Xigalo Siteias	PDO	Registered	Official Journal L 200, 03.08.2011	3/8/2011
172	Food	Ξυνομυζήθρα Κρήτης / Xynomyzithra Kritis	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
173	Food	Όλυμπία / Olympia	PGI	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
174	Wine	Οπούντια Λοκρίδας	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
175	Spirit drink	Ούζο Θράκης / Ouzo of Thrace	GI	Registered	Article 37 of Regulation 2019/787	13/2/2008
176	Spirit drink	Ούζο Καλαμάτας / Ouzo of Kalamata	GI	Registered	Article 37 of Regulation 2019/787	13/2/2008
177	Spirit drink	Ούζο Μακεδονίας / Ouzo of Macedonia	GI	Registered	Article 37 of Regulation 2019/787	13/2/2008
178	Spirit drink	Ούζο Μυτιλήνης / Ouzo of Mitilene	GI	Registered	Article 37 of Regulation 2019/787	13/2/2008
179	Spirit drink	Ούζο Πλωμαρίου / Ouzo of Plomari	GI	Registered	Article 37 of Regulation 2019/787	13/2/2008
180	Wine	Παγγαίο	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	28/4/2007
181	Wine	Παλλήνη	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
182	Wine	Παρνασσός	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	28/4/2007
183	Wine	Πάρος	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	20/2/1982
184	Food	Πατάτα Κάτω Νευροκοπίου / Patata Kato Nevrokopiou	PGI	Registered	Official Journal L 82, 26.03.2002	26/3/2002
185	Food	Πατάτα Νάξου / Patata Naxou	PGI	Registered	Official Journal L 319, 02.12.2011	2/12/2011
186	Wine	Πάτρα	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
187	Wine	Πεζιά	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981

188	Food	Πεζά Ηρακλείου Κρήτης / Peza Irakliou Kritis	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
189	Wine	Πέλλα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
190	Wine	Πελοπόννησος	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
191	Food	Πέτρινα Λακωνίας / Petrina Lakonias	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
192	Food	Πευκοθυμαρόμελο Κρήτης / Pefkothymaromelo Kritis	PDO	Registered	Official Journal L 237, 15.09.2017	15/9/2017
193	Food	Πηχτόγαλο Χανίων / Pichtogalo Chanion	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
194	Wine	Πιερία	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	8/8/2009
195	Wine	Πισάτις	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
196	Wine	Πλαγιές Αιγιαλείας	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
197	Wine	Πλαγιές Αίνου	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
198	Wine	Πλαγιές Αμπέλου	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
199	Wine	Πλαγιές Βερτίσκου	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
200	Wine	Πλαγιές Κιθαριόνα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
201	Wine	Πλαγιές Κνημίδας	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
202	Wine	Πλαγιές Μελίτονα	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	31/12/1982
203	Wine	Πλαγιές Πάικου	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
204	Wine	Πλαγιές Πάρνηθας	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
205	Wine	Πλαγιές Πεντελικού	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
206	Food	Πορτοκάλια Μάλεμε Χανίων Κρήτης / Portokalia Maleme Chanion Kritis	PDO	Registered	Official Journal L 163, 2.7.1996	2/7/1996
207	Food	Πράσινες Ελιές Χαλκιδικής / Prasines Elies Chalkidikis	PDO	Registered	Official Journal L 132, 23.05.2012	23/5/2012
208	Food	Πρέβεζα / Preveza	PGI	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
209	Wine	Πυλία	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
210	Wine	Ραψάνη	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
211	Wine	Ρέθυμνο	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	20/12/2011
212	Wine	Ρετσίνα Αττικής	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
213	Wine	Ρετσίνα Βοιωτίας	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
214	Wine	Ρετσίνα Γιάλτρων	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
215	Wine	Ρετσίνα Εύβοιας	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
216	Wine	Ρετσίνα Θηβών (Βοιωτίας)	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
217	Wine	Ρετσίνα Καρύστου	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
218	Wine	Ρετσίνα Κορωπίου / Ρετσίνα Κρωπίας	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
219	Wine	Ρετσίνα Μαρκόπουλου (Αττικής)	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
220	Wine	Ρετσίνα Μεγάρων	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
221	Wine	Ρετσίνα Μεσογείων (Αττικής)	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
222	Wine	Ρετσίνα Παιανίας / Ρετσίνα Λιοπεσίου	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
223	Wine	Ρετσίνα Παλλήνης	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
224	Wine	Ρετσίνα Πικερμίου	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004

225	Wine	Ρετσίνα Σπάτων	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
226	Wine	Ρετσίνα Χαλκίδας (Ευβοίας)	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
227	Wine	Ριτσώνα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
228	Food	Ροδάκινα Νάουσας / Rodakina Naoussas	PDO	Registered	Official Journal L 15, 21.01.1998	21/1/1998
229	Food	Ρόδι Ερμιόνης / Rodi Ermionis	PDO	Registered	Official Journal L 326, 8.10.2020	8/10/2020
230	Wine	Ρόδος	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
231	Food	Ρόδος / Rodos	PGI	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
232	Wine	Ρομπόλα Κεφαλληνίας	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
233	Wine	Σάμος	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
234	Food	Σάμος / Samos	PGI	Registered	Official Journal L 202, 18.07.1998	18/7/1998
235	Food	Σαν Μιχάλη / San Michali	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
236	Wine	Σαντορίνη	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
237	Wine	Σέρρες	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
238	Wine	Σητεία	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	11/6/1981
239	Food	Σητεία Λασιθίου Κρήτης / Sitia Lasithiou Kritis	PDO	Registered	Official Journal L 15, 21.01.1998	21/1/1998
240	Wine	Σιάτιστα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	28/4/2007
241	Wine	Σιθωνία	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
242	Wine	Σπάτα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
243	Food	Σταφίδα Ζακύνθου / Stafida Zakynthou	PDO	Registered	Official Journal L 141, 31.05.2008	31/5/2008
244	Food	Σταφίδα Ηλείας / Stafida Ilias	PGI	Registered	Official Journal L 122, 11.05.2011	11/5/2011
245	Food	Σταφίδα Σουλτανίνα Κρήτης / Stafida Soutlanina Kritis	PGI	Registered	Official Journal L 17, 26.01.2016	26/1/2016
246	Wine	Στερεά Ελλάδα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	1/8/2009
247	Food	Σύκα Βραβρώνας Μαρκοπούλου Μεσογείου / Syka Vranonas Markopoulou Mesogeion	PGI	Registered	Official Journal L 163, 02.07.1996	2/7/1996
248	Food	Σφέλα / Sfela	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
249	Wine	Τεγέα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
250	Spirit drink	Τεντούρα / Tentoura	GI	Registered	Article 37 of Regulation 2019/787	13/2/2008
251	Food	Το Φάβα της Αμοργού / To Fava tis Amorgou	PGI	Applied		28/6/2019
252	Food	Τοματάκι Σαντορίνης / Tomataki Santorinis	PDO	Registered	Official Journal L 349, 21.12.2013	21/12/2013
253	Wine	Τριφυλία	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
254	Food	Τσακόνικη μελιτζάνα Λεωνιδίου / Tsakoniki Melitzana Leonidiou	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
255	Spirit drink	Τσικουδιά / Tsikoudia / Τσίπουρο / Tsipouro	GI	Registered	Article 37 of Regulation 2019/787	13/2/2008
256	Spirit drink	Τσικουδιά Κρήτης / Tsikoudia of Crete	GI	Registered	Article 37 of Regulation 2019/787	12/6/1989
257	Spirit drink	Τσίπουρο Θεσσαλίας / Tsipouro of Thessaly	GI	Registered	Article 37 of Regulation 2019/787	12/6/1989
258	Spirit drink	Τσίπουρο Μακεδονίας / Tsipouro of Macedonia	GI	Registered	Article 37 of Regulation 2019/787	12/6/1989
259	Spirit drink	Τσίπουρο Τυρνάβου / Tsipouro of Tyrnavos	GI	Registered	Article 37 of Regulation 2019/787	12/6/1989
260	Food	Τσίγλα Χίου / Tsikla Chiou	PDO	Registered	Official Journal L 22, 24.01.1997	24/1/1997
261	Wine	Τύρναβος	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
262	Food	Φάβα Σαντορίνης / Fava Santorinis	PDO	Registered	Official Journal L 266, 09.10.2010	9/10/2010

263	Food	Φάβα Φενεού / Fava Feneou	PGI	Registered	Official Journal L 245, 14.09.2016	14/9/2016
264	Food	Φακή Εγκλουβής / Faki Eglouvis	PDO	Applied		11/11/2020
265	Food	Φασόλια (Γίγαντες Ελέφαντες) Πρεσπών Φλώρινας / Fasolia Gigantes Elefantes Prespon Florinas	PGI	Registered	Official Journal L 202, 18.07.1998	18/7/1998
266	Food	Φασόλια (πλακέ μεγαλόσπερμα) Πρεσπών Φλώρινας / Fasolia (plake megalosperma) Prespon Florinas	PGI	Registered	Official Journal L 202, 18.07.1998	18/7/1998
267	Food	Φασόλια Βανίλιες Φενεού / Fasolia Vanilies Feneou	PGI	Registered	Official Journal L 134, 24.05.2012	24/5/2012
268	Food	Φασόλια Γίγαντες - Ελέφαντες Καστοριάς / Fasolia Gigantes - Elefantes Kastorias	PGI	Registered	Official Journal L 203, 12.08.2003	12/8/2003
269	Food	Φασόλια γίγαντες ελέφαντες Κάτω Νευροκοπίου / Fassolia Gigantes Elefantes Kato Nevrokopiou	PGI	Registered	Official Journal L 15, 21.01.1998	21/1/1998
270	Food	Φασόλια Κατταβιάς Ρόδου / Fasolia Kattavias Rodou / Λόπια Κατταβιάς Ρόδου / Lopia Kattavias Rodou	PGI	Registered	Official Journal L 148 11.05.2020	11/5/2020
271	Food	Φασόλια κοινά μεσόσπερμα Κάτω Νευροκοπίου / Fassolia kina Messosperma Kato Nevrokopiou	PGI	Registered	Official Journal L 15, 21.01.1998	21/1/1998
272	Food	Φέτα / Feta	PDO	Registered	Official Journal L 277, 15.10.2002	15/10/2002
273	Wine	Φθιώτιδα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	28/12/2011
274	Food	Φιρίκι Πηλίου / Firiki Piliou	PDO	Registered	Official Journal L 110, 29.04.2011	29/4/2011
275	Wine	Φλώρινα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
276	Food	Φοινίκι Λακωνίας / Finiki Lakonias	PDO	Registered	Official Journal L 184, 23.07.2003	23/7/2003
277	Food	Φορμαέλλα Αράχωβας Παρνασσού / Formaella Arachovas Parnassou	PDO	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
278	Food	Φυστίκι Αίγινας / Fystiki Aeginas	PDO	Registered	Official Journal L 163, 02.07.1996	2/7/1996
279	Food	Φυστίκι Μεγάρων / Fystiki Megaron	PDO	Registered	Official Journal L 163, 02.07.1996	2/7/1996
280	Wine	Χαλικούνα	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
281	Wine	Χαλκιδική	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	16/4/2004
282	Wine	Χάνδακας - Candia	PDO	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	30/12/2011
283	Wine	Χανιά	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	20/12/2011
284	Food	Χανιά Κρήτης / Chania Kritis	PGI	Registered	Official Journal L 148, 21.06.1996	21/6/1996
285	Wine	Χίος	PGI	Registered	Article 107 of Regulation (EU) No 1308/2013	15/11/2011

Πηγή: στοιχεία από βάση [eAmbrosia \(europa.eu\)](http://eAmbrosia.europa.eu) (Μάιος 2022)

B. Νομοθεσία για προϊόντα ΠΟΠ-ΠΓΕ-ΕΠΠ

Ευρωπαϊκή Ένωση

- [Κανονισμός \(ΕΕ\) αριθμ.1151/2012](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2012 για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.
- [Κανονισμός \(ΕΕ\) αριθμ.2021/2117](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων, (ΕΕ) αριθ. 251/2014 για τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αρωματισμένων αμπελοοινικών προϊόντων και (ΕΕ) αριθ. 228/2013 για τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης.
- [Εκτελεστικός Κανονισμός \(ΕΕ\) αριθμ.668/2014](#) της Επιτροπής της 13ης Ιουνίου 2014 «για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων»
- [Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός \(ΕΕ\) αριθ. 664/2014](#) της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 «για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον καθορισμό των ενωσιακών συμβόλων για τις προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης, τις προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις και τα εγγυημένα παραδοσιακά ιδιότυπα προϊόντα και όσον αφορά ορισμένους κανόνες σχετικά με την προέλευση, ορισμένους διαδικαστικούς κανόνες και ορισμένες πρόσθετες μεταβατικές διατάξεις.
- [Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός \(ΕΕ\) αριθ. 665/2014](#) της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2014 «για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους όρους χρήσης της προαιρετικής ένδειξης ποιότητας «προϊόν ορεινής παραγωγής»

Εθνική

- Καθορισμός συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Καν. (ΕΚ) 510/2006 του Συμβουλίου της 20^{ης} Μαρτίου 2006 «για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων» και του Καν.(ΕΚ) 1898/2006 της Επιτροπής της 23ης Δεκεμβρίου 2006 «σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού υπ' αριθμ. 510/2006 για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων» [ΚΥΑ 261611](#) (ΦΕΚ αριθ. 406/22-03-2007 τεύχος Β) με συμπληρωματικά μέτρα του Καν. 510/06 και 1898/06.
- Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 261611/7.3.2007 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, «περί καθορισμού συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του καν. (ΕΚ) 510/2006 του Συμβουλίου της 20.3.2006 «για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων» και του καν. (ΕΚ) 1898/2006 της Επιτροπής της 23.12.2006 «σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του υπ' αριθμ.510/2006 κανονισμού για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων».....[ΚΥΑ 290398](#) (ΦΕΚ αριθ. 694/21-04-2008 τεύχος Β) που τροποποιεί την ΚΥΑ 261611/2007.
- Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 26390/10.6.2008 (Φ.Ε.Κ.1114/τ.Β'/13.6.2008) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 33022/25.7.2007 (Φ.Ε.Κ.1292/Β'/25.7.2007) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης "Καθορισμός προδιαγραφών, όρων και προϋποθέσεων για εξειδίκευση των επενδυτικών σχεδίων παροχής υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας της υποπερίπτωσης iii της περίπτωσης (δ) της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 3299/2004"».[ΚΥΑ 318764](#) (ΦΕΚ αριθ. 1683/21-08-2008 τεύχος Β) που τροποποιεί την ΚΥΑ 261611/2007.
- Καθορισμός συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του καν.510/2006 του Συμβουλίου της 20ης Μαρτίου 2006 "για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων" και του Καν. 1898/20069 της Επιτροπής της 23ης Δεκεμβρίου 2006 "σχετικά με την θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Καν.510/2006 [ΚΥΑ αριθ. 261611/07-03-2007](#) ΣΕ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΟΡΦΗ (Το έγγραφο αυτό συνιστά βοήθημα τεκμηρίωσης και δεν έχει νομική ισχύ)

- Τροποποίηση της με αριθ. 261611/7.3.2007 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'406), όπως τροποποιήθηκε με τις αριθ. 290398/11.4.2008 (Β'694) και 318764/7.8.2008 (Β'1683) όμοιες αποφάσεις» [ΥΑ 3321/145849 \(ΦΕΚ 4980/Β/08-11-2018\)](#) (Τροποποίηση της ΚΥΑ 261611/2007 για ΕΠΙΠ).

Οίνος ΠΟΠ-ΠΓΕ

- [Απόφαση κατάταξης οίνων ΟΠΑΠ- ΟΠΕ](#)
- Γενικοί κανόνες χρήσης του όρου "Τοπικός Οίνος" ως περιγραφικού στοιχείου επιτραπέζιου οίνου ([ΦΕΚ1985/08.11.1999](#))
- Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 392169/1.10.1999 κοινής Υπουργικής Απόφασης (1985/Β/8.11.1999) περί γενικών κανόνων χρήσης του όρου "Τοπικός Οίνος" ως περιγραφικού στοιχείου επιτραπέζιου οίνου ([ΦΕΚ1723/29.08.2007](#))

Κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

- [Επισήμανση των τροφίμων στα οποία χρησιμοποιούνται ως συστατικά προϊόντα ΠΟΠ ή ΠΓΕ](#)
- [Βέλτιστη πρακτική της ΕΕ για τα συστήματα εθελοντικής πιστοποίησης γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.](#)

Πηγή: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ([Εθνική - Κοινοτική Νομοθεσία \(minagric.gr\)](#))

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ε.Π.
**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ**
ΥΠΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.)

Πειραιώς 211, ΤΚ 177 78, Τάυρος

τηλ: 2131306349 , fax: 2131306479

www.ekdd.gr